

مرجع تخصصی عرضه آنلاین کتاب

www.ketabonline.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

جهان پیرامون

(اجرای آزمایشی)

اول دبستان

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب: جهان پیرامون (اجرای آزمایشی) - اول دبستان - ۱۴۰

پدیدآورنده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه‌ی نظری

شناسه افزوده برنامه‌ریزی درسی و تألیف:

شورای برنامه‌ریزی درسی، راهبری و نظارت بر تولید بسته‌های تربیت و یادگیری دوره‌ی اول ابتدایی:

سید مهدی باقریان، حسن حذرخانی، فاطمه رضانی، نبی‌الله صادقیان، لطیف عیوضی، معصومه فرهوش، علی لطیفی

شورای تدوین راهنمای تفصیلی جهان پیرامون دوره‌ی اول ابتدایی:

اله‌علوی، هانیه عالی‌نژاد، نازی‌الملک محمودی، طیبه ارشاد، حسن حذرخانی، احمد احمدی، مریم عابدینی، سیده سمیه طباطبایی،

عیسی خواجوند احمدی، سوسن نوروزی، فاطمه زهرا احمدی

شورای طراحی و تدوین بسته‌ی یادگیری جهان پیرامون دوره‌ی اول ابتدایی:

اله‌علوی، هانیه عالی‌نژاد، نازی‌الملک محمودی، طیبه ارشاد، مجید ذاکری یونسی، مهدی ضرغامیان، وحید گلستان، مریم عابدینی، احمد احمدی،

عیسی خواجوند احمدی، سوسن نوروزی

مدیر ارشد: اله‌علوی

گروه تألیف: اله‌علوی، هانیه عالی‌نژاد، نازی‌الملک محمودی

مدیریت امور فنی و چاپ: اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

شناسه افزوده آماده‌سازی: مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری ارشد) - محمد عباسی (طراح گرافیک و صفحه‌آرا)

زهره بیگدلو (تصویرگر) - مجید ذاکری یونسی (تصویرگر روی جلد) - محمد رضا ذاکری یونسی (عکاس) - کامران انصاری (طراح خط‌ریانه‌ای)

نشانی سازمان: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۹-۱۱۶۱۸۸۳، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

ناشر: شرکت افست: تهران، کیلومتر ۴ جاده‌ی آبدلی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵-۴۹۷۹

چاپخانه: شرکت افست «سهامی عام» (www.offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ اول ۱۴۰۴

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی

به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.com یا www.irtextbook.ir مراجعه کنید.

کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

امید است با نشاط و خرمی درس هایتان را خوب بخوانید. امام خمینی (قدس سره)

فهرست

درس ۱ با حواسم کشف می‌کنم ۲

درس ۲ می‌پرسم و پیدا می‌کنم ۸

درس ۳ محله‌ی ما ۱۴

درس ۴ گیاهان و جانوران اطراف ما ۲۰

درس ۵ مواظب باش ۳۰

درس ۶ سالم باش شاداب باش ۳۶

درس ۷ خانواده و دوستان من ۴۶

درس ۸ گیاهان و جانوران در زندگی ما ۵۴

درس ۹ دنیای جانوران ۶۰

درس ۱۵ دوست خوب زمین باش ۶۸

درس ۱۱ درست استفاده کنیم، دوباره استفاده کنیم ۷۶

درس ۱۲ دنیای گرم و سرد ما ۸۴

درس ۱۳ آزمایش کنیم و یاد بگیریم ۹۰

درس ۱۴ با هم کاوش کنیم ۱۰۰

درس ۱۵ با هم بسازیم ۱۱۰

درس ۱۶ من بزرگ می‌شوم ۱۱۸

درس ۱۷ تغییرها را پیدا کن ۱۲۴

درس ۱۸ یک سال رنگارنگ ۱۳۲

کتاب درسی جهان پیرامون تلفیقی از سه حوزه یادگیری علوم تجربی، مطالعات اجتماعی و سلامت است. این کتاب به منظور یکپارچه‌سازی تجارب یادگیری دانش‌آموزان، سازگاری آن‌ها با تجربه‌های پیشین و برقراری ارتباط معنی‌دار بین آنچه در مدرسه می‌آموزند و دنیای فراتر از مدرسه تدوین شده است.

این محتوا بر مبنای شش ایده کلیدی ساختار و عملکرد، گوناگونی، روابط و الگوها، تغییر، پایداری و فناوری، با رویکردی کاوشگرانه طراحی شده است. هر درس به منظور جلب توجه و ایجاد انگیزه در راستای پرسش‌گری و مشاهده، با یک تصویر دو صفحه‌ای آغاز شده است. این تصویرها که به هدف معرفی موضوع درس و تقویت درک تصویری دانش‌آموزان طراحی شده‌اند، به تقویت مهارت‌های زبانی نیز کمک می‌کنند.

دانش‌آموزان در این درس با انجام فعالیت‌های فردی و گروهی فرصت می‌یابند تا محیط پیرامون خود را کشف کنند؛ پرسش‌های ساده و عمیق بپرسند؛ به توانایی‌های تفکر خلاق و حل مسئله دست یابند؛ و ارزش‌هایی مانند همکاری، احترام به دیگران و طبیعت، مسئولیت‌پذیری و مراقبت از خود و دیگران را تمرین کنند.

هر درس با فعالیت‌هایی پایان می‌یابد که فرصت بازاندیشی درباره مفاهیم و موضوعات را فراهم می‌آورند. با توجه به نقشی که یادگیری واژه‌ها در مشارکت دانش‌آموزان در گفت‌وگوها دارد، درس با واژه‌هایی که آموخته‌اند، پایان می‌یابد.

آموزگار گرامی

کتاب درسی جهان پیرامون به منظور زمینه‌سازی برای مواجهه عقلانی و سازنده با موضوعات و مسائل واقعی زندگی روزمره طراحی و تدوین شده است. نقش شما تسهیل و هدایت مسیر فرایند یادگیری است. از این رو به جای انتقال آموزه‌ها، فرصت‌هایی فراهم کنید که دانش‌آموزان از طریق مشاهده، گفت‌وگو، فعالیت‌های گروهی و کاوش به کشف مفاهیم بپردازند. انتظار می‌رود در این درس:

- دانش‌آموزان را به استفاده از حواس پنج‌گانه در مشاهده و تجربه‌های عملی تشویق کنید.
- پرسش‌گری را تشویق کنید و پاسخ‌های متفاوت را بپذیرید.
- ذهن ایجاد فضایی شاد و امن، ایمنی و سلامت دانش‌آموزان را در انجام فعالیت‌ها جدی بگیرید.
- از فرصت‌های زندگی روزمره در خانه، مدرسه و محله برای غنی‌سازی یادگیری بهره ببرید.

خانواده گرامی

یادگیری این درس محدود به کلاس و مدرسه نیست. براین اساس بخش مهمی از فرایند یادگیری در محیط‌های دیگر روی می‌دهد. همراهی شما در فرایند یادگیری نه به صورت آموزش رسمی، بلکه در قالب گفت‌وگوهای ساده، بازی، داستان و یا در انجام کارهایی مانند خرید روزانه خواهد بود. این همراهی، افزون بر تقویت مهارت‌های زبانی و اجتماعی، یادگیری را معنادارتر و پیوند عاطفی و اجتماعی فرزندان را با محیط تقویت می‌کند. پیشنهاد می‌شود که برای همراهی با فرزندان:

- فضایی امن و شاد فراهم کنید. اجازه دهید فرزندان در باره موضوع‌های درس آزادانه بپرسد، تجربه و کشف کند. فرصت‌هایی برای مشاهده، طرح پرسش، توصیف و دسته‌بندی را در خانه فراهم کنید.
 - فرصت‌هایی فراهم کنید تا کودک شما با مشارکت در انجام کارهای ساده در خانه و محله، مسئولیت‌پذیری و همکاری با دیگران را تجربه کند. به او کمک کنید تا انجام رفتارهای ایمن و سالم بخشی از شخصیت او شوند.
- امید که درس جهان پیرامون با همراهی شما، تجربه‌ای شیرین، کاربردی و اثرگذار در زندگی فرزندان باشد و مسیر رشد او را در سال‌های آینده هموارتر کند.

نقشه کتاب درسی

باتشکر از خانم‌ها و آقایان

گلنوش شریفی، محمدنیک افروز، مهناز عسگری، شبنم کائزاده، نازبانو نشیبی، محمد رضا دهنه‌ای، زین العابدین صفدری، سیامک درفشی، راحله درزی، مطهره حکیم‌نژاد، جهیل نصرتی، زهرا اعرابی، نفس محمدی، احسان فریم، مرتضی محمدی، سید بابک موسوی که در این مسیر با ما همراهی کردند.

فصل

الحمد لله
میں

درس ۱ با حواسم کشف می‌کنم

در تصویر چه می‌بینی؟

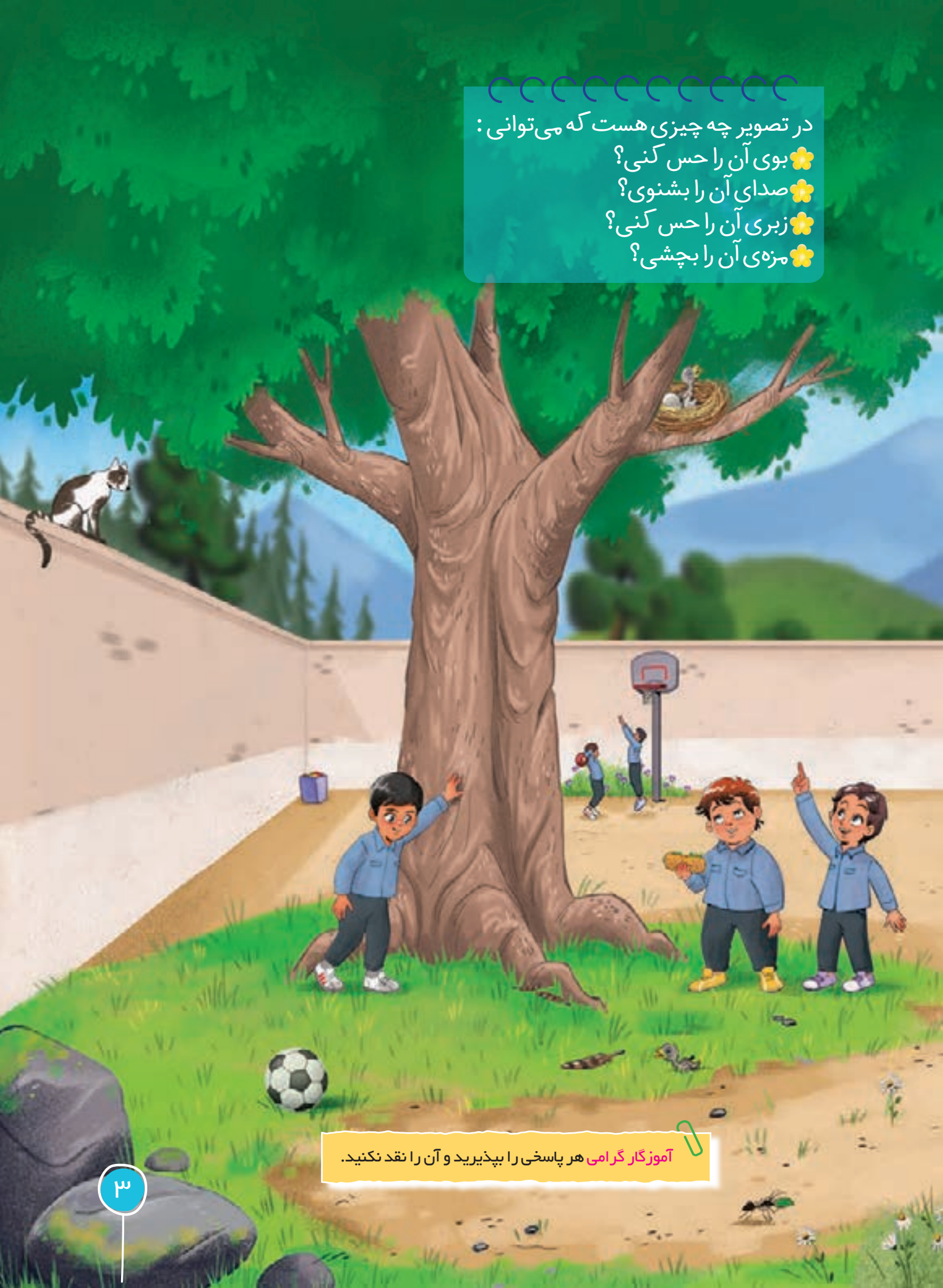
در تصویر چه چیزی هست که می‌توانی:

❁ بوی آن را حس کنی؟

❁ صدای آن را بشنوی؟

❁ زبری آن را حس کنی؟

❁ مزه‌ی آن را بچشی؟

آموزگار گرامی هر پاسخی را بپذیرید و آن را نقد نکنید.

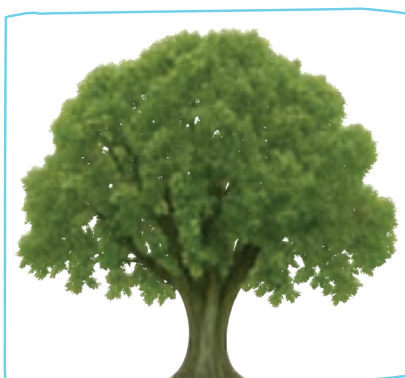
با چشم‌های بسته نام میوه‌ها را بگو.

چه مزه‌هایی می‌شناسید؟
درباره‌ی آن‌ها گفت‌وگو کنید.

همراه معلم به جاهای متفاوت مدرسه بروید. تصویرهای زیر را ببینید. کدام یک در مدرسه‌ی شما هست؟ زیر آن خط بکشید. چه چیزهایی در مدرسه دیدید که در مدرسه‌ی ابن سینا نیز هست؟

دوباره به تصویرها نگاه کنید. بگویید:

کدام حرکت می‌کند؟

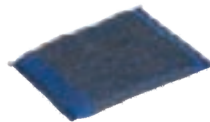
صدای کدام‌ها را می‌شنویم؟

کدام‌ها هم‌رنگ هستند؟

در هر دسته کدام یک با بقیه تفاوت دارد؟ آن را علامت بزنید.

همراه خانواده در خانه چیزی را پیدا کنید که مثل:

بشقاب گرد است. لیف ظرف شویی زبر است. برگ سبز است.

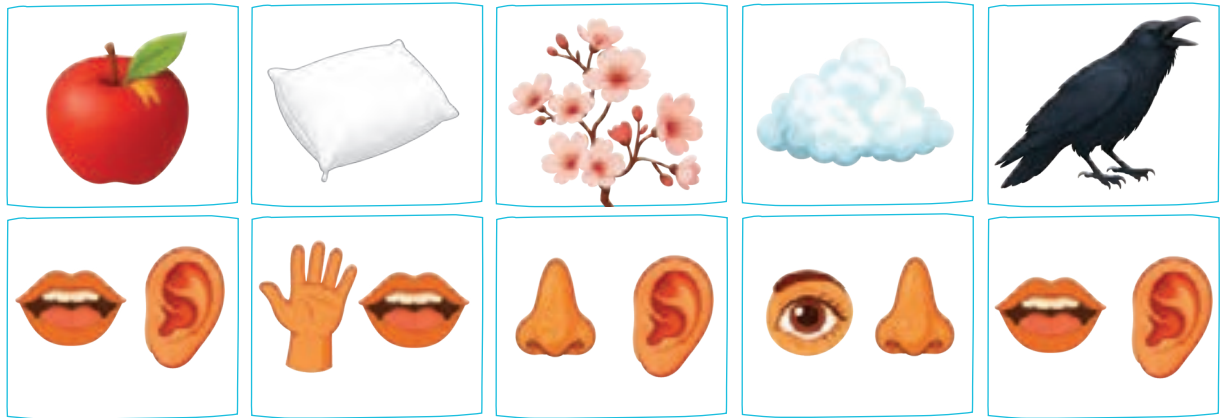
تلفن صدا دارد. خرما شیرین است. پرتقال بو دارد.

شکل آن‌ها را بکشید و به کلاس بیاورید.

خانواده‌ی گرامی اجازه دهید دانش‌آموز خودش نقاشی بکشد و نقاشی او را نقد نکنید.

آموزگار گرامی نقاشی دانش‌آموزان را بپذیرید و آن را نقد نکنید.

هر کدام را با چه چیزی حس می کنیم؟ دور آن خط بکشید.

اگرچه نمی بینم، اما می توانم دنیا را با حواس دیگرم کشف کنم.

واژه ها

حواس، کشف، چشم، گوش، بینی، زبان، پوست

شما چه واژه های دیگری یاد گرفته اید؟

در این درس یاد گرفتم

...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

درس ۲ می پرسم و پیدا می کنم

چرا پرچم حرکت می کند؟

گربه کجا است؟

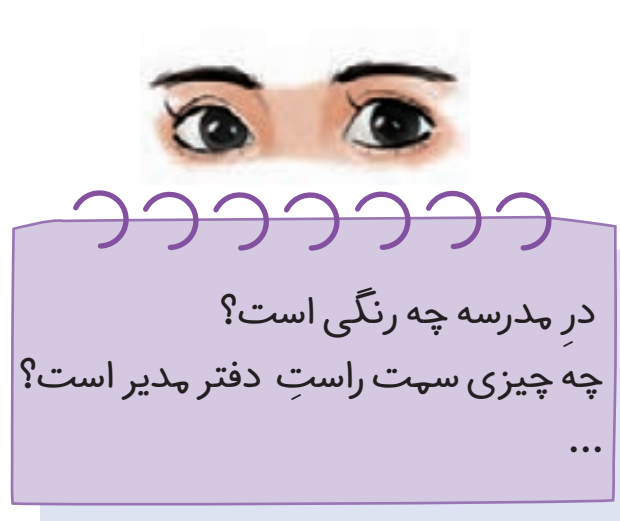
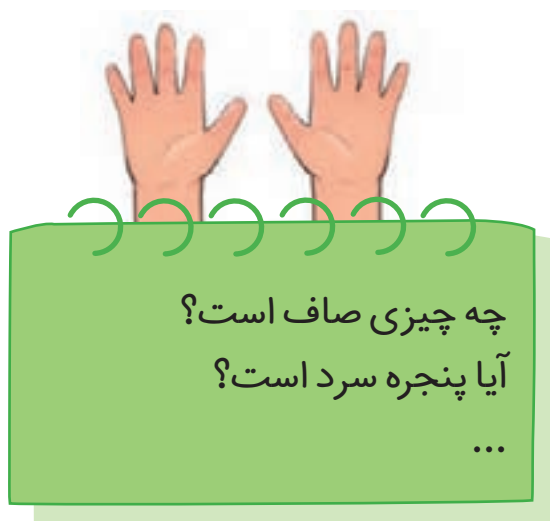
این دختر چه چیزی
را نگاه می کند؟

ببین و بپرس:
چه چیزی?
کجا?
چگونه?
چرا?
چه کاری?

پرند ها چگونه پرواز می کنند؟

این مرد چه کار می کند؟

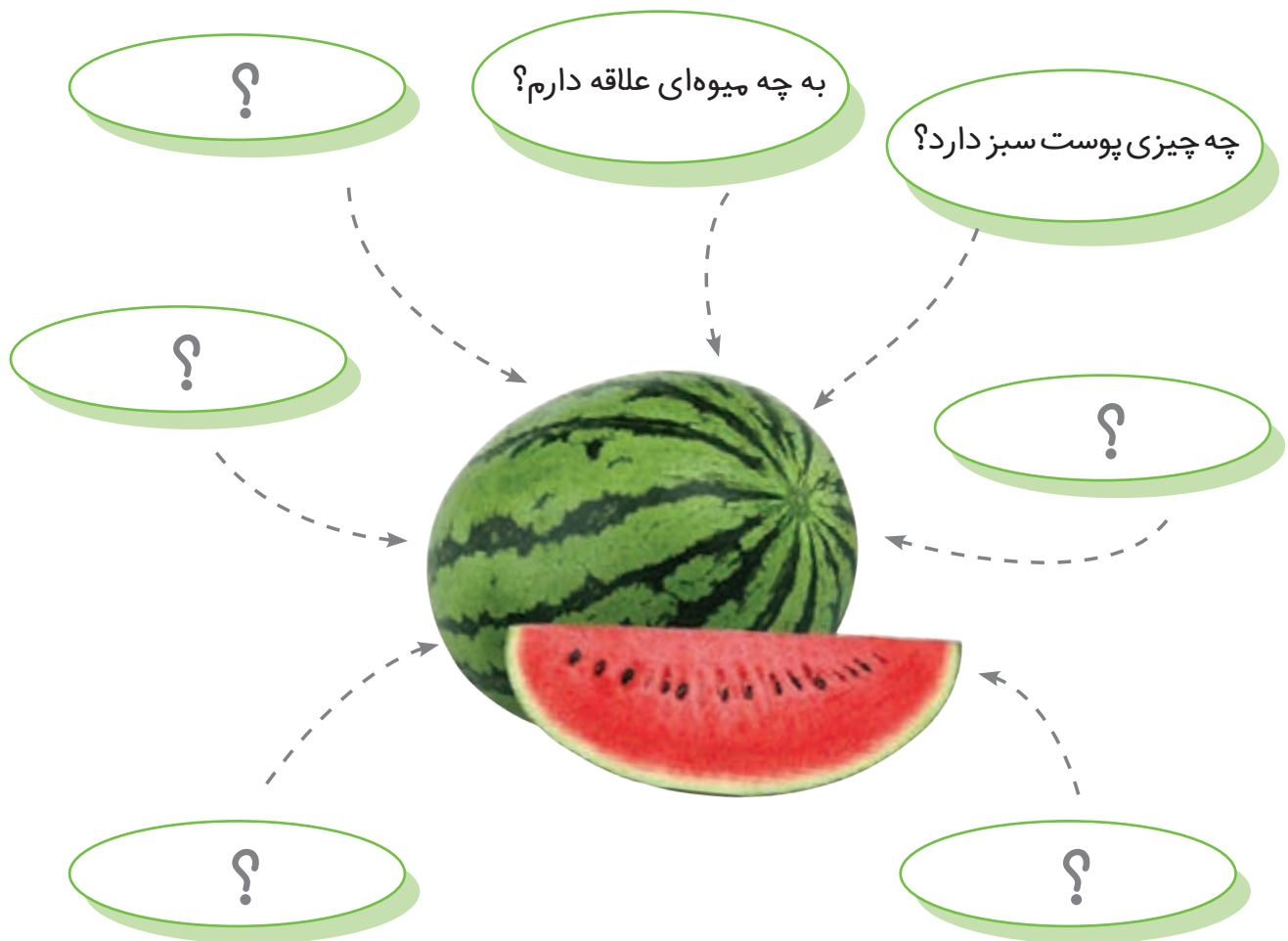
همراه معلم به جاهای متفاوتِ مدرسه بروید. سؤال‌هایی مانند مثال‌های زیر بپرسید که با دیدن یا لمس کردن می‌توانید به آن‌ها پاسخ دهید.

به کلاس برگردید و درباره‌ی پرسش‌های خود گفت‌وگو کنید.

سؤال‌هایی بساز که پاسخ آن‌ها هنداونه باشد. سؤال‌ها را در کلاس بگو.

با توجه به تصویر کدام پرسش نامناسب است؟

با چه چیزی غذا می‌خوریم؟
چه چیزی شور است؟
چه چیزی فلزی است؟

چه چیزی راه می‌رود؟
چه چیزی قرمز است؟
پدر بزرگ من در مزرعه چه می‌کارد؟

یکی از این وسایل را انتخاب کنید و درباره‌ی آن سؤال بسازید.

واژه‌ها

کجا، چگونه، چرا، چه کسی، چند، چه چیزی
شما چه واژه‌های دیگری یاد گرفته‌اید؟

در این درس یاد گرفتم
...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

کونار و زنی پیدامینیم

فصل

درس ۳ محله‌ی ما

علی و خانواده‌اش در این محل زندگی می‌کنند. مادر علی می‌گوید: ما در این محله امکانات گوناگونی داریم. علی گفت: کاش در محله‌ی ما آب‌میوه فروشی هم بود.

در این محله چه امکاناتی هست؟
دوست داری در این محله زندگی کنی؟

این افراد را در تصویر محله‌ی علی پیدا کن.

سجاد پاکت بستنی
را در سطل زباله می‌ریزد.

مادر سارا به گلدان‌ها
آب می‌دهد.

نسیم طناب‌بازی
می‌کند.

عموی علی در خانه
ورزش می‌کند.

شما هم برای هر یک از افرادی که در تصویر می‌بینی، یک نام انتخاب کن و به دوستت بگو چه کار می‌کند. از دوستت بخواه او را در تصویر پیدا کند.

بازی کنید و بپرسید.

به صورت دایره دور هم بنشینید. یکی از هم‌کلاسی‌هایت را انتخاب کن. توپ را به آرامی به سمت او پرتاب کن و از او یک سؤال درباره‌ی تصویر محله‌ی علی بپرس. کسی که توپ را گرفته، سؤال را جواب و بازی را ادامه می‌دهد.

چند نفر می‌دوند؟

ماشین‌ها چه رنگی هستند؟

چه مکان‌هایی در محله‌ی علی می‌بینی؟

آموزگار گرامی اگر دانش‌آموزی پاسخ پرسش را نمی‌داند توپ را به سمت نفر بعدی پرتاب کند.

تصویر را به نوشته‌ی مناسب با آن وصل کنید.

تمیز ماندن محله

رد شدن از خیابان

درمان بیمار

خریدن کتاب

خریدن خوراکی

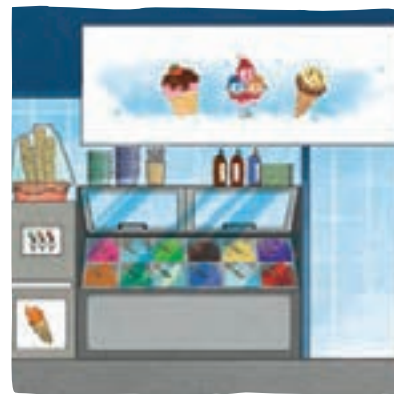
بازی کردن

آموزگار گرامی تصویرهای این درس صرفاً نمونه‌ای از مکان‌ها و امکانات است. دانش‌آموزان را تشویق کنید تا آن‌ها را در محله پیدا کنند.

همراه خانواده به جاهای متفاوت در محل زندگی خود بروید. کدام یک از این امکانات در محله‌ی شما هست؟ آن را علامت بزنید.

چه چیزهای دیگری در محله‌ی شما هست که در این تصویرها نیست؟

خانواده‌ی گرامی هنگام گردش در محله با فرزند خود درباره‌ی مکان‌ها و امکاناتی که می‌بینید، گفت‌وگو کنید.

هر تصویر چه چیزی را نشان می‌دهد؟ هنگام گردش در محله کدام را دیدید؟

در محله‌ی شما چه امکاناتی هست که آن را دوست دارید؟ دوست دارید چه امکاناتی باشد که الآن نیست؟ چرا؟ در کلاس گفت‌وگو کنید.

واژه‌ها

زندگی، محله، مردم، مکان، امکانات
شما چه واژه‌های دیگری یاد گرفته‌اید؟

در این درس یاد گرفتم

...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

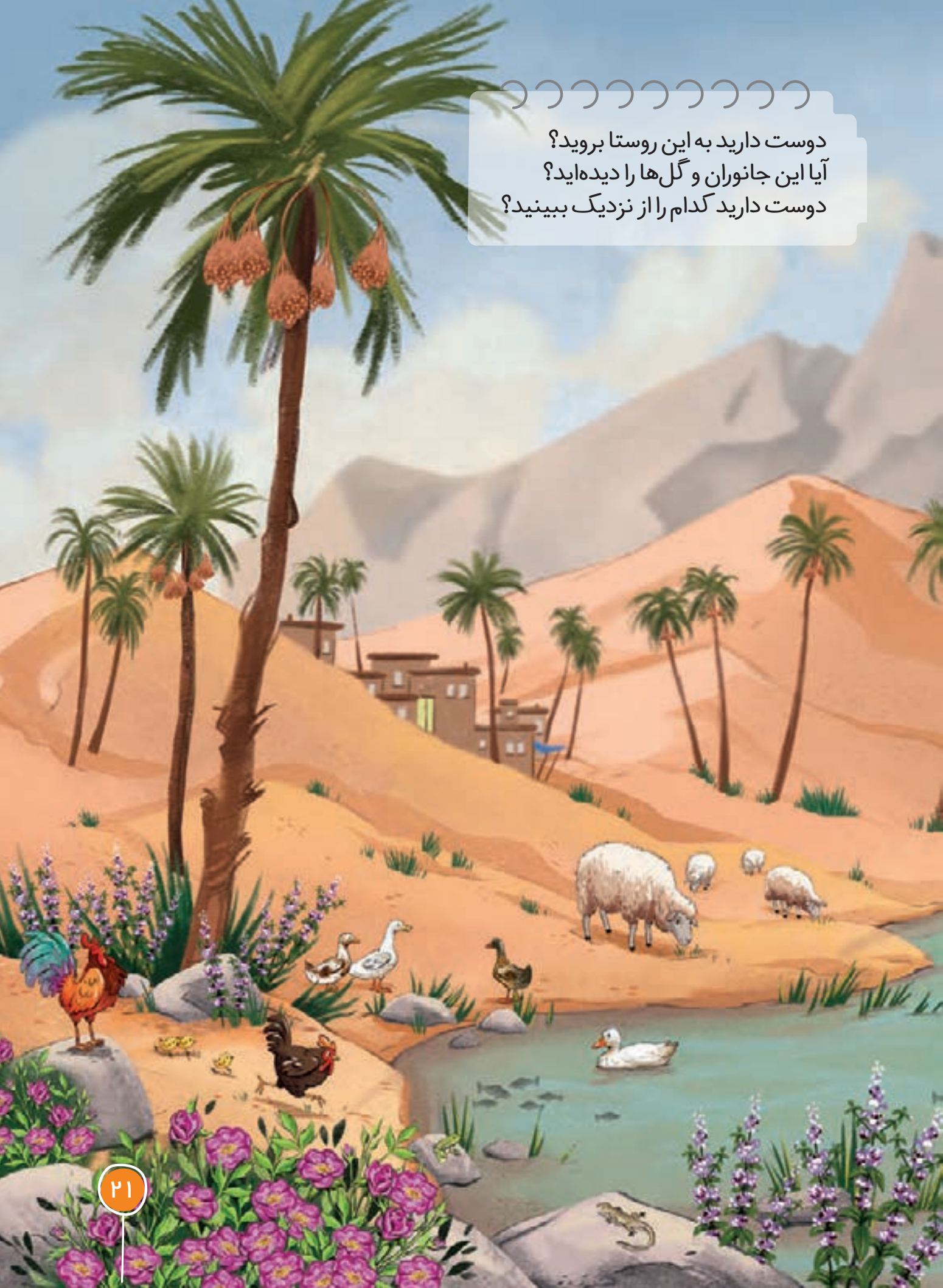

درس ۲ گیاهان و جانوران اطراف ما

یونس و مهرگل خواهر و برادرند و در روستا زندگی می‌کنند. امروز برای گردش به این‌جا آمده‌اند.

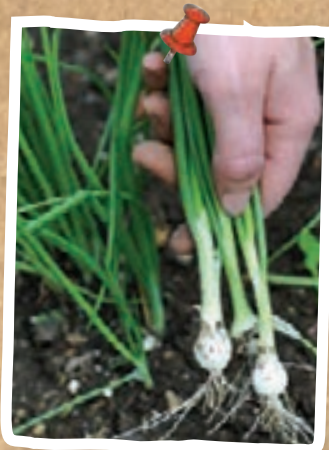
مهرگل نزدیک برکه ایستاد و گفت: قورباغه را ببین! یونس گل‌ها را نشان داد و گفت: چه گل‌های زیبایی! چه بوی خوبی دارند!

دوست دارید به این روستا بروید؟
آیا این جانوران و گل‌ها را دیده‌اید؟
دوست دارید کدام را از نزدیک ببینید؟

سینا به سفر رفته بود. او به کهک خانواده عکس‌های زیر را گرفت. مادر سینا به او کهک کرد تا عکس‌ها را در دو دسته روی مقوا بچسباند.

گیاه

پیازچه

درخت نخل

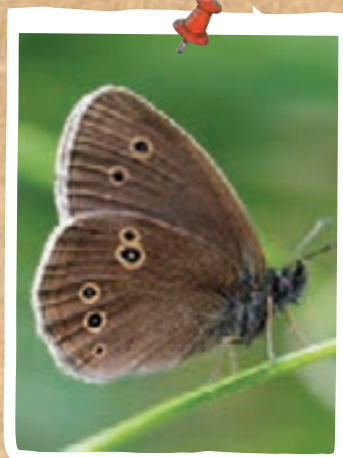

بوته سی گل رز

جانور

بره

پروانه

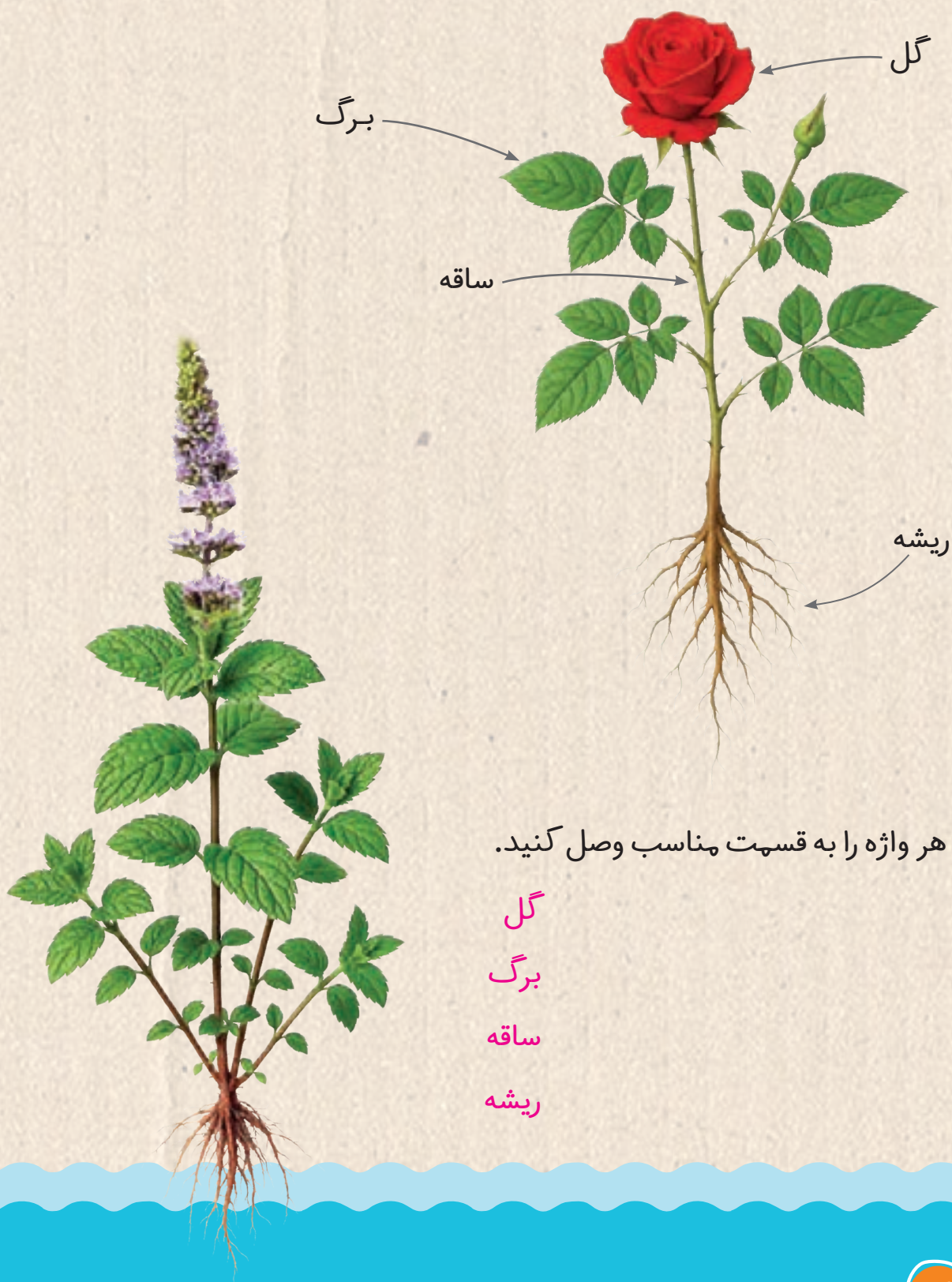
کنجش

چند عکس جا مانده است. به سینا کمک کنید تا هر عکس را در دسته‌ی مناسب بگذارد.
کدام گیاه و کدام جانور است؟ زیر گیاه خط سبز و زیر جانور خط قرمز بکشید.

چه گیاهان و جانوران دیگری می‌شناسی؟ شکل یکی از آن‌ها را نقاشی کن.

مادر سینا گفت گیاهان قسمت‌های متفاوتی دارند. هر قسمت گیاه یک اسم دارد.

سینا و پدرش درباره‌ی این جانوران با هم گفت‌وگو کردند.

ماهی باله دارد و در آب شنا می‌کند.

کبوتر بال دارد و در هوا پرواز می‌کند.

قورباغه روی زمین می‌جهد.

مار روی زمین می‌خزد.

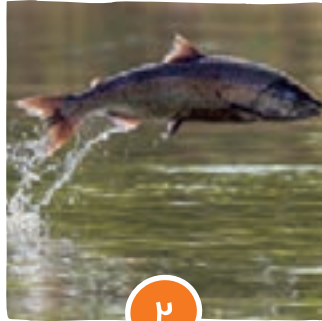
آهو روی زمین راه می‌رود.

شما نیز درباره‌ی جانوری که می‌شناسید با هم کلاسی‌ها گفت‌وگو کنید.

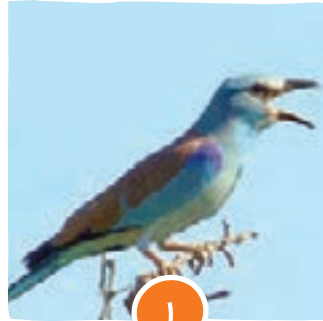
به عکس‌های زیر نگاه کنید.

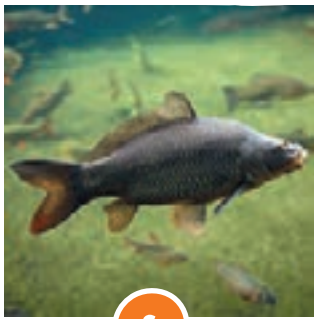
۳

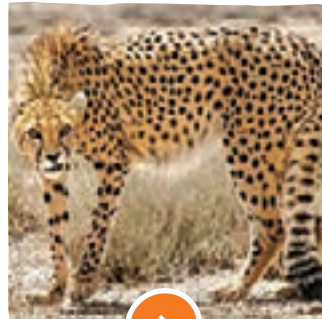
۲

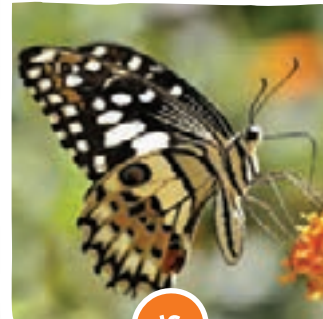
۱

۶

۵

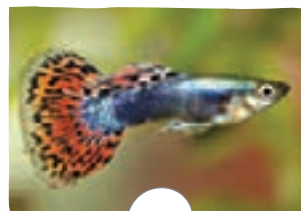
۴

شماره‌ی هر عکس را در دسته‌ی مربوط به آن بنویسید.

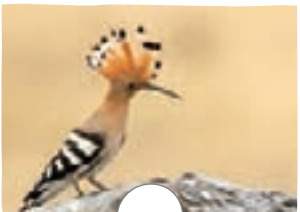
شنا می‌کند	پرواز می‌کند	راه می‌رود
۶		

از هر دسته، جانور دیگری که می‌شناسی را نام ببر. اگر دوست داری یکی از آن‌ها را نقاشی کن.

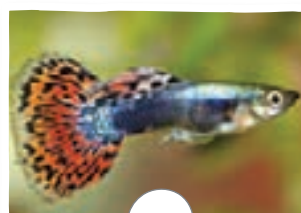
در هر دسته، کدام یک با بقیه تفاوت دارد؟

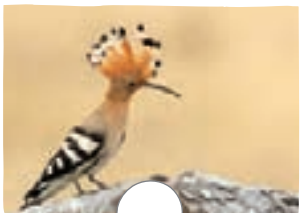
جانورانی که
بال دارند

جانورانی که
باله دارند

جانورانی که
پرواز می کنند

جانورانی که
شنا می کنند

همراه معلم به یک فضای سبز بروید. برگ گیاهانی که می بینید، شبیه کدام یک از این برگ ها است؟

آیا گیاهانی می بینید که گل داشته باشند؟ چه رنگی هستند؟
در این فضای سبز چه جانورانی می بینید؟

اگر دوست دارید گیاهان و جانورانی که می بینید را نقاشی کنید یا با برگ های روی زمین کاردستی بسازید.

در فضای سبز
مواظب بودم که ...

واژه ها

گیاه، برگ، ساقه، گل، ریشه، جانور، می خزد،
می جهد، باله، بال، پا

شما چه واژه های دیگری یاد گرفته اید؟

در این درس یاد گرفتم

...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

مخافظت مى نديم

فصل

هفته‌ی ایمنی

سرای محله‌ی هوشیار

درس ۵ مواظب باش

مینا و نیما همراه مادرشان به سرای محله رفتند. مادر تصاویر روی دیوار را به آن‌ها نشان داد و گفت شما بزرگ شده‌اید. خوب است با انتخاب و انجام کارهای درست بیشتر مراقب خود و دیگران باشید.

به مینا و نیما کمک کنید تا کارهای
اینها را انتخاب کنند.

در هر تصویر چه مراقبتی انجام شده است؟ اگر آن مراقبت نباشد، چه اتفاقی خواهد افتاد؟

۶

۵

گردش در مدرسه!

همراه معلم گردش کوتاهی در مدرسه داشته باشید. جاهایی که در آن‌ها باید بیشتر مراقب باشید را پیدا کنید و برای حفظ ایمنی در مدرسه پیشنهاد دهید. از معلم بخواهید تا پیشنهادهای شما را به مدیر مدرسه بدهد.

همراه خانواده در خانه جاهایی را پیدا کنید که در آن جا باید بیشتر مراقب باشید.

آموزگار گرامی پیشنهاد می‌شود از کارشناسی دعوت کنید تا درباره‌ی ایمنی در خانه، مدرسه و محله با دانش‌آموزان گفتگو کند.

یاسمن و هم‌گروهی‌هایش تعدادی تصویر را در دو دسته قرار داده‌اند. به نظر شما این دسته‌بندی‌ها چه چیزی را نشان می‌دهند؟ این تصویرها را بر چه اساسی در دو دسته قرار داده‌اند؟

دسته ی ب

دسته ی الف

دو تصویر جا مانده است. به یاسمن و هم گروهی هایش کمک کنید تا هر تصویر را در دسته‌ی مناسب قرار دهند.

برای مراقبت از خود و دیگران، شماره‌های زیر را به یاد داشته باشید.

پلیس
۱۱۰

اورژانس
۱۱۵

آتش نشانی
۱۲۵

واژه‌ها

مراقبت، ایمنی، پیشنهاد
شما چه واژه‌های دیگری یاد گرفته‌اید؟

در این درس یاد گرفتم
...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

درس ۶ سالم باش شاداب باش

در این تصویر در هر خانه چه
کارهایی انجام می‌شود که به سالم
ماندن کمک می‌کند؟

شما برای این که سالم باشید، چه کارهایی
انجام می‌دهید؟ آن را با نمایش به هم‌کلاسی‌ها
نشان دهید.

هر کدام از وسایل زیر چگونه به رعایت بهداشت و حفظ سلامت شما کمک می‌کند؟
درباره‌ی آن گفت‌وگو کنید.

به نظر شما چه اتفاقی برای این کودک افتاده است؟

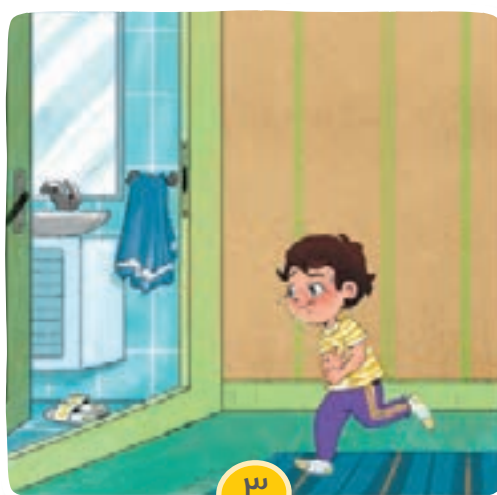
۲

۱

۴

۳

این کودک قبل از غذا خوردن چه کاری باید انجام می‌داد؟ چرا؟

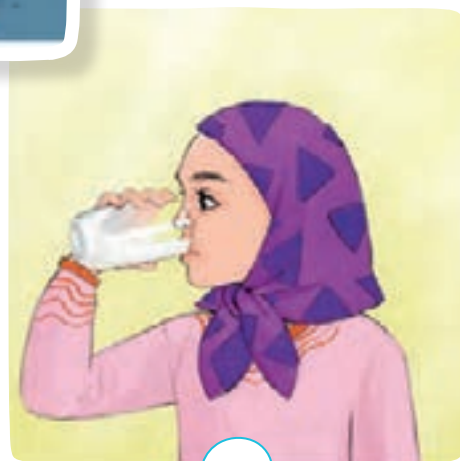

پس همیشه قبل از خوردن خوراکی باید دست‌هایمان را بشوییم.

چرا باید ناخن‌هایمان را کوتاه کنیم؟

آموزگار گرامی روش شستن درست دست‌ها را به دانش‌آموزان آموزش دهید.

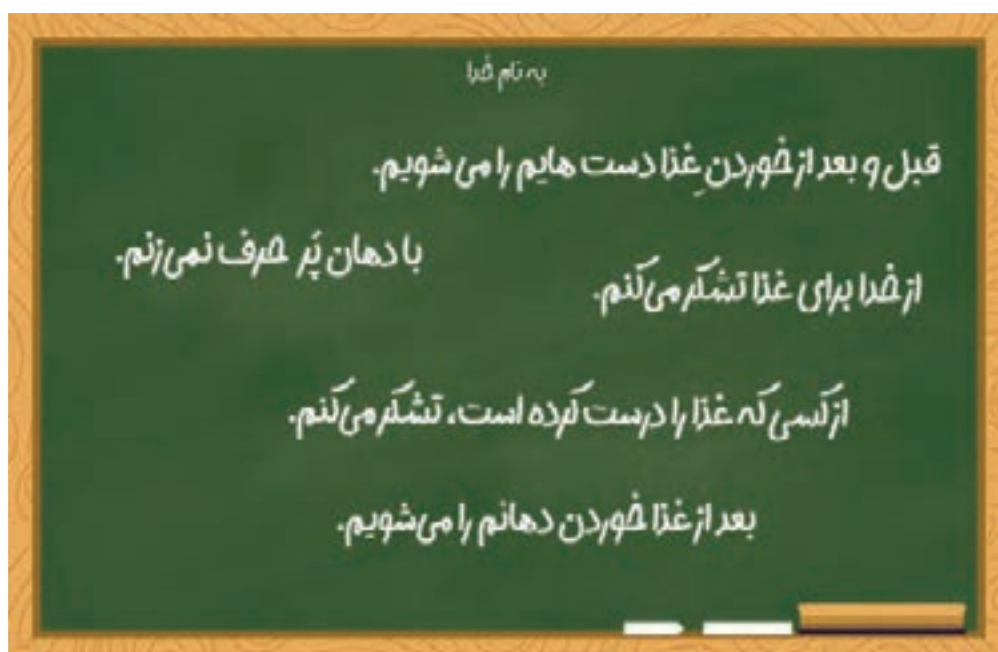
به این تصویرها نگاه کنید.
با انجام کدام کارها می‌توانیم دندان‌های سالمی داشته باشیم؟ آن‌ها را علامت بزنید.

با انتخاب خوراکی‌های سالم، بدن سالمی خواهیم داشت.
چه خوراکی‌هایی سالم است؟ آن‌ها را با خط به بشقاب خالی وصل کنید.

دانش آموزان یک کلاس درباره‌ی آداب غذا خوردن در کلاس گفت‌وگو می‌کنند.

شما کدام را رعایت می‌کنید؟ چه آداب دیگری می‌شناسید؟

با هم گروهی‌های خود، کار درست و کار نادرست را در هر ردیف مشخص کنید. چه دلیلی برای انتخابتان دارید؟

معلم تصویرهای زیر را یکی یکی به شما نشان می‌دهد. برای کارهایی که به سلامت کمک می‌کنند، دست بزنید؛ برای کارهایی که برای سلامت خوب نیستند پا بکوبید.

پزشک به ما کمک می کند که سالم بهانیم.

برای این که سالم بهانم،
تصمیم گرفتم که

آموزگار گرامی از مراقب بهداشت دعوت کنید تا درباره ی بهداشت و سلامت با دانش آموزان گفت و گو کند.

واژه ها

بهداشت، سلامت، رعایت، دندان، خوراکی،
آلودگی

شما چه واژه های دیگری یاد گرفته اید؟

در این درس یاد گرفتم
...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

فصل

عربى به هم وايستاهيم

خانواده و
درس V دوستان من

این تصویر یک روز از زندگی خانواده‌ی کژال را نشان می‌دهد.
هر کدام از افراد این خانواده در حال انجام چه کاری هستند؟
به نظر شما آن‌ها برای چه چیزی آماده می‌شوند؟

در خانواده‌ی شما هر یک از این کارها را چه کسی انجام می‌دهد؟ هر کار را به کسی که آن را انجام می‌دهد، وصل کن.

مادر بزرگ

نان می‌خرد.

ظرف‌ها را می‌شوید.

سفره‌ی غذا را پهن می‌کند.

ناهار و شام را درست می‌کند.

وقتی می‌ترسم با من حرف می‌زند.

چیزهایی که نیاز داریم را می‌خرد.

من را برای بازی به بوستان محله می‌برد.

وقتی ناراحت هستم با من حرف می‌زند.

وقتی بیمار می‌شوم از من مراقبت می‌کند.

پدر بزرگ

پدر

مادر

برادر

خواهر

شما چه کارهایی در خانه انجام می‌دهید؟

خانواده‌ی شما در چه کارهایی به هم کمک می‌کنند؟

برادر من برای من داستان‌هایی می‌خواند که دوست دارم.

به پدرم در چیدن میوه‌های باغ کمک می‌کنم.

من و برادر من در مرتب کردن خانه به مادر کمک می‌کنیم.

وقتی مادر برای مهمانی غذا می‌پزد با خواهر کوچکم بازی می‌کنم.

دوست دارید در انجام چه کارهایی به خانواده کمک کنید؟ با بزرگ‌ترها مشورت و تلاش کنید تا آن کار را انجام دهید.

هر دانش آموز چه کمکی به دوست یا هم کلاسی خود می کند؟

در انجام چه کارهایی به دوستان و هم کلاسی هایت کمک می کنی؟ درباره ی آن گفت و گو کنید.

این عکس دوست من است. او مهربان است و هر وقت نیاز دارم، به من کمک می‌کند. او عکاس ماهری است. من او را بسیار دوست دارم.

بیایید در یک بازی، شما هم خوبی‌های هم کلاسی‌هایتان را بگویید. به صورت دایره دور هم بنشینید. یکی از هم کلاسی‌هایت را انتخاب کن، یک خوبی از او بگو و سپس توپ را به آرامی به سمت او پرتاب کن. کسی که توپ را گرفته، یکی دیگر را انتخاب می‌کند و بازی را ادامه می‌دهد.

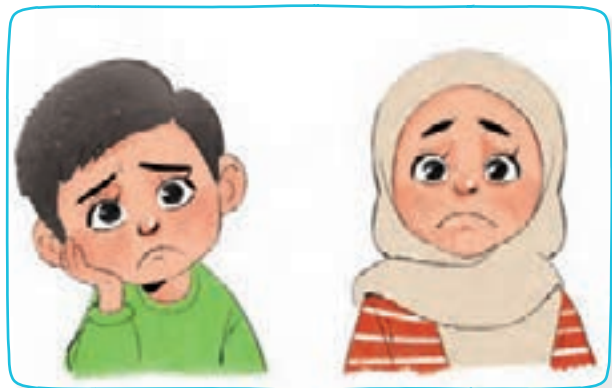

وقتی ناراحت هستم دوستم با من فوتبال بازی می کند و من شاد می شوم.

شما چه وقت هایی شاد یا ناراحت می شوید؟
چه وقت هایی می ترسید یا عصبانی می شوید؟

به تصویرها نگاه کنید. هر کدام چه احساسی را نشان می دهد؟ چگونه فهمیدید؟
با هم گفت و گو کنید.

یک احساس را انتخاب کنید و بدون
حرف زدن آن را در کلاس نمایش دهید
تا دیگران آن احساس را حدس بزنند.

اگر این اتفاق‌ها برای دوستت بیفتد، چه کاری برای او انجام می‌دهی؟

او را هل داده‌اند.

او را وارد بازی نکرده‌اند.

فراموش کرده است مداد رنگی‌هایش را با خودش بیاورد.

دوست دارید چگونه به دیگران کمک کنید؟ درباره‌ی آن در کلاس گفت‌وگو کنید.

واژه‌ها

خانواده، دوست، احساس، شاد، ناراحت،
عصبانی، ترسیده، کمک، تلاش، مشورت
شما چه واژه‌های دیگری یاد گرفته‌اید؟

در این درس یاد گرفتم

...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

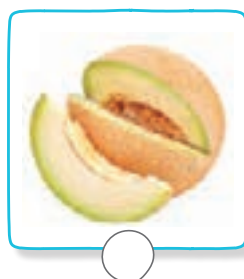
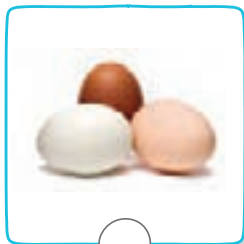
گیاهان و جانوران
درس ۸ در زندگی ما

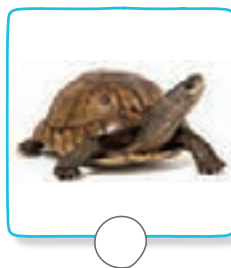
خانواده‌ی بهرام، مزرعه‌ی برنج دارند.
آن‌ها در انجام کارها به هم کمک می‌کنند.
هر یک از افراد خانواده چه کار می‌کند؟
این خانواده از گیاهان و جانوران اطراف خود چه استفاده‌هایی می‌کنند؟

به تصویر خانواده‌ی بهرام دوباره نگاه کنید و به این پرسش‌ها پاسخ دهید.
این خانواده کدام یک از مواد غذایی زیر را از مغازه نمی‌خرند؟ آن را علامت بزنید.

خانواده‌ی بهرام از چه جانورانی مراقبت می‌کنند؟ آن را علامت بزنید.

به نظر شما خانواده‌ی بهرام برای مراقبت از گیاهان و جانوران چه کارهایی انجام می‌دهند؟

از هر کدام چه استفاده‌ای می‌بریم؟ درباره‌ی آن‌ها گفت‌وگو کنید.

به نظر شما گیاهان و جانوران به غیر از غذا و لباس، چه فایده‌های دیگری برای ما دارند؟

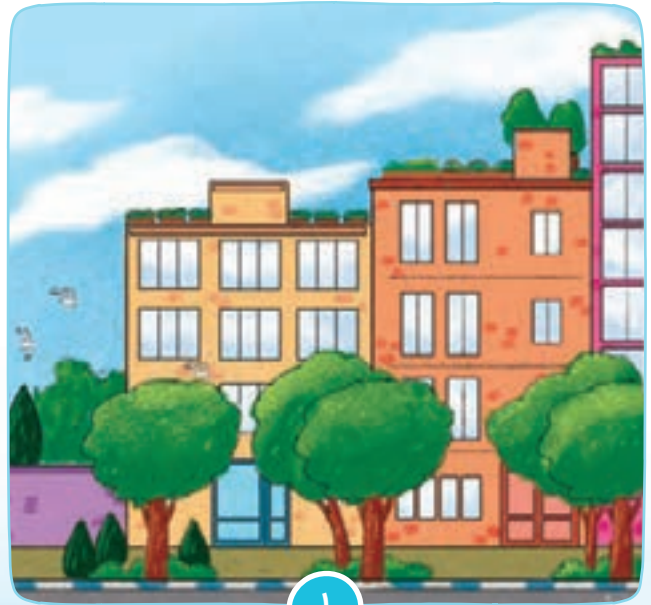
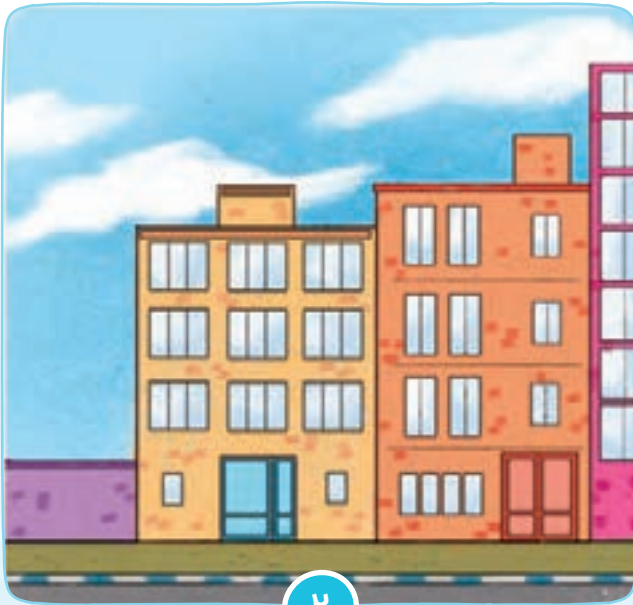
با گیاهان خوش‌بو، عطر درست می‌کنند.

میز و صندلی خانه‌ی ما از چوب درخت ساخته شده‌اند.

من با صدای پرنده‌ها خوشحال می‌شوم.

شما هم درباره‌ی فایده‌های دیگری که می‌شناسید، در کلاس گفت‌وگو کنید.

به نظر شما کدام تصویر زیبا است؟ چرا؟

نظر هم گروهی هایت را درباره ی دو تصویر بالا بپرس. به تعداد افرادی که هر تصویر را دوست دارند، گل ها را رنگ کن.

شماره ی تصویر	تعداد
۱	
۲	

مادرم با ساقه و برگ گیاهان،
وسیله های متفاوتی می سازد.

وسایله‌های زیر از گیاهان ساخته شده‌اند.

همراه خانواده وسایله‌هایی در خانه پیدا کنید که از گیاهان ساخته شده‌اند.

واژه‌ها

فایده، استفاده، مواد غذایی
شما چه واژه‌های دیگری یاد گرفته‌اید؟

در این درس یاد گرفتم
...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

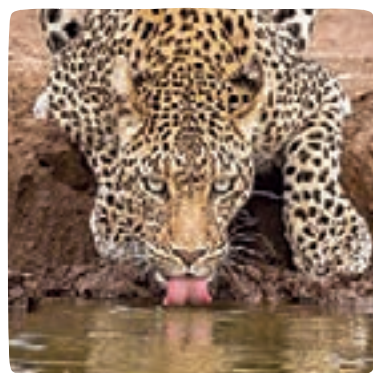
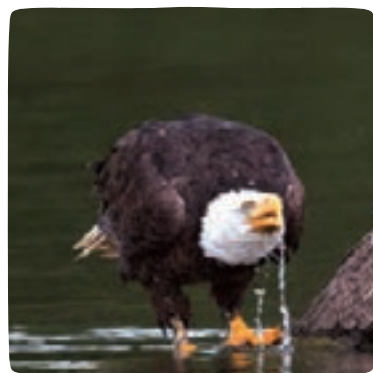
درس ۹ دنیای جانوران

این تصویر را یک هنرمند نقاش از جنگل
کشیده است. در این تصویر:
چند جانور می بینید؟
چه جانورانی را می شناسید؟
هر جانور چه کاری انجام می دهد؟
هر جانور چه می خورد؟

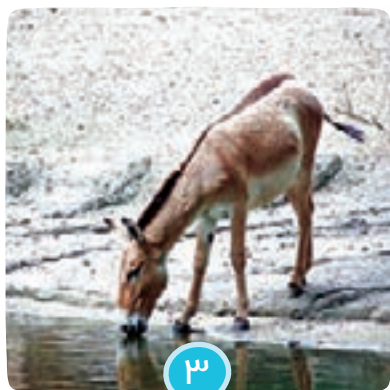

هر جانور چه می کند؟ به طور گروهی درباره‌ی آن گفت‌وگو کنید.

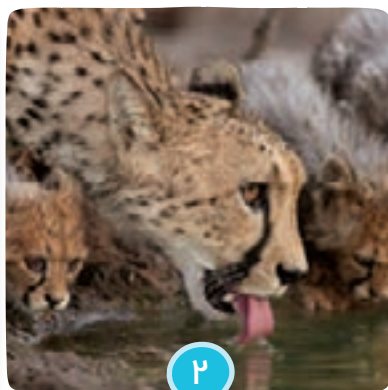

دوباره به تصویرها نگاه کنید و بگویید که جانوران به چه چیزهایی نیاز دارند.

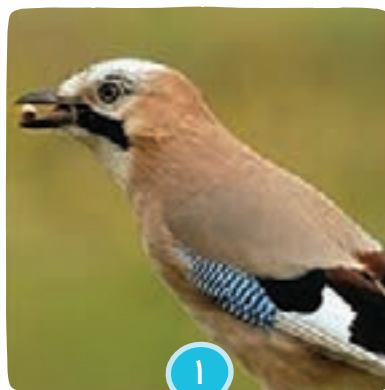
شماره‌ی هر عکس را در جای مناسب در جدول بنویسید.

۳

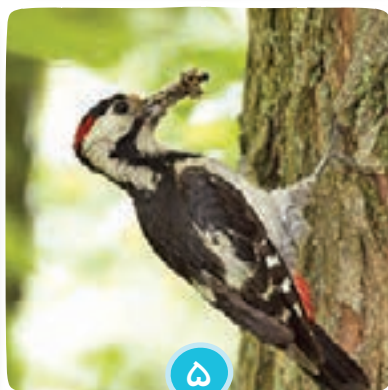
۲

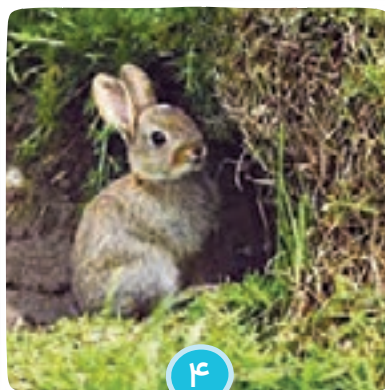
۱

۶

۵

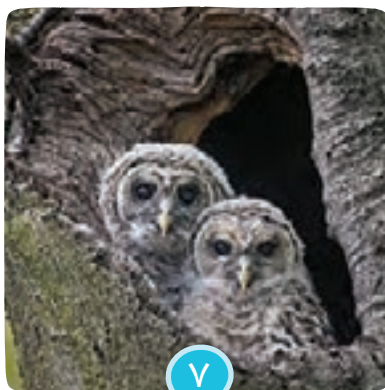
۴

۹

۸

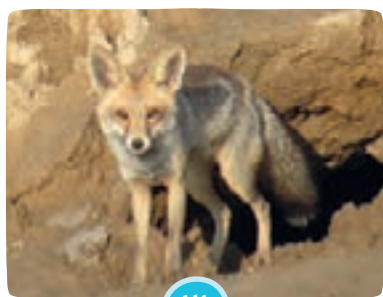
۷

آب می‌خورد	غذا می‌خورد	استراحت می‌کند
	۹	۴

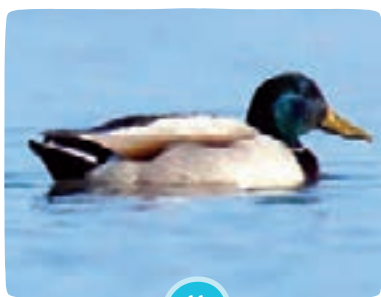
جانوران در جاهای متفاوتی زندگی می کنند.
 حدس می زنید هر یک از این جانوران در کدام محیط زندگی می کند؟ شماره‌ی هر جانور را زیر محیط مربوط به آن بنویسید.

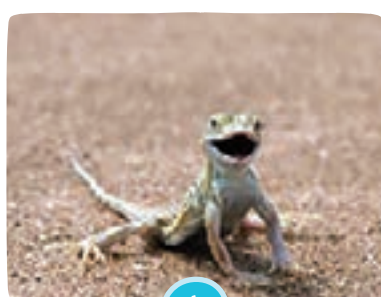

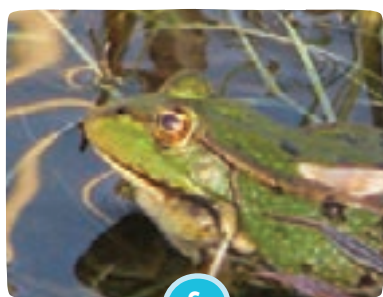
۳

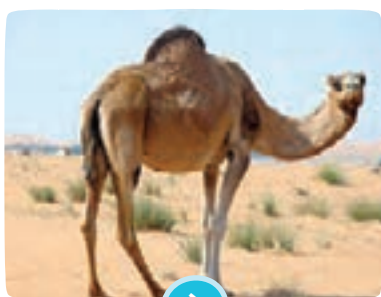
۲

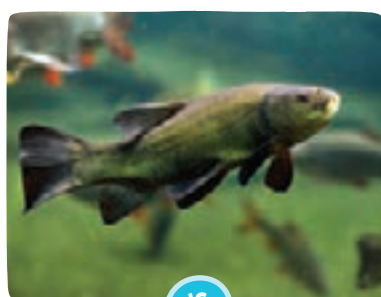
۱

۶

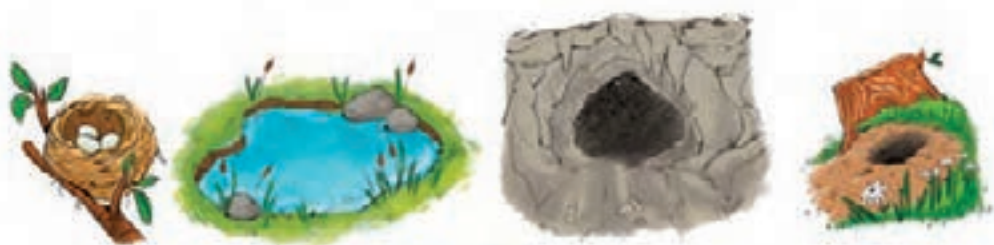
۵

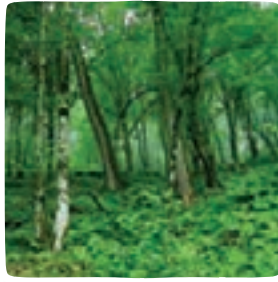
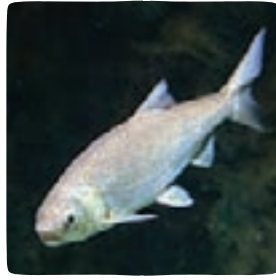
۴

برای مراقبت از جانوران و محیط زندگی آن‌ها چه کارهایی انجام دهیم؟

هر جانور را به تصویر مناسب آن وصل کن.

هر جانور را به جایی که در آن زندگی می کند، وصل کن.

بیابان

جنگل

رود

دریا

دوست داری کدام یک از جانوران این درس را از نزدیک ببینی؟ آن را نقاشی کن یا شکل ساده‌ای از آن بساز.

واژه‌ها

آب، محیط، دریا، رود، جنگل، بیابان
شما چه واژه‌های دیگری یاد گرفته‌اید؟

در این درس یاد گرفتم

...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

فصل

دست فاده می ننیم

درس ۱۰ دوست خوب
زمین باش

این تصویر یک بوستان در شهری است که مهرناز در آن زندگی می‌کند.
هر فرد چه کاری انجام می‌دهد؟
چه کارهایی می‌بینی که به تمیز ماندن بوستان کمک می‌کند؟
اگر کسی در این پارک روی زمین زباله بریزد یا درخت‌ها را آب ندهد،
چه اتفاقی می‌افتد؟

این افراد را در تصویر بوستان پیدا کن.

- حسین و دوستش برای مسابقه‌ی قایق‌رانی تمرین می‌کنند.
- مهرناز در هوای تمیز، نفس عمیق می‌کشد.
- مهرداد و مادرش با کاغذ روزنامه، بادبادک درست می‌کنند.

شما هم برای هر یک از افرادی که در تصویر می‌بینی یک نام انتخاب کن و به دوستت بگو چه کار می‌کند. از او بخواه آن را در تصویر پیدا کند.

دوباره به تصویر بوستان نگاه کنید و به این پرسش‌ها پاسخ دهید.

- چه جاهایی آب هست؟
- چه استفاده‌هایی از آب می‌بینی؟

کدام یک از کارهای زیر را نمی‌توانیم بدون استفاده از آب انجام دهیم؟ آن را علامت بزنید.

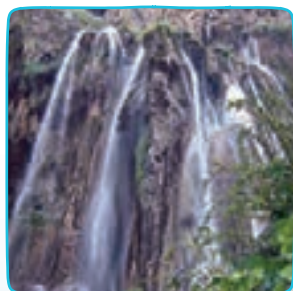
آب خیلی با ارزش است. در مصرف آب مراقب باشیم که آن را هدر ندهیم.

در هر ردیف مصرف درست آب را با رنگ سبز و هدر رفتن آب را با رنگ قرمز علامت بزنید. دلیل انتخاب خود را بگویید.

عکس‌های زیر جاهایی را نشان می‌دهند که در آن‌ها آب هست. کدام را دیده‌ای؟

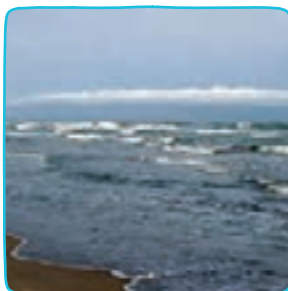
آبشار

رود

دریا

دریاچه

آب کدام لیوان برای نوشیدن نامناسب است؟ چرا؟

به نظر شما کدام آب برای ماهی‌ها مناسب است؟ چرا؟ درباره‌ی آن گفت‌وگو کنید.

برای انجام کدام یک از کارهای زیر به هوا نیاز داریم؟ آن را علامت بزنید.

دوست داری شهری که در آن زندگی می‌کنی شبیه کدام تصویر باشد؟ چرا؟ درباره‌ی آن با هم کلاسی‌ها گفت‌وگو کنید.

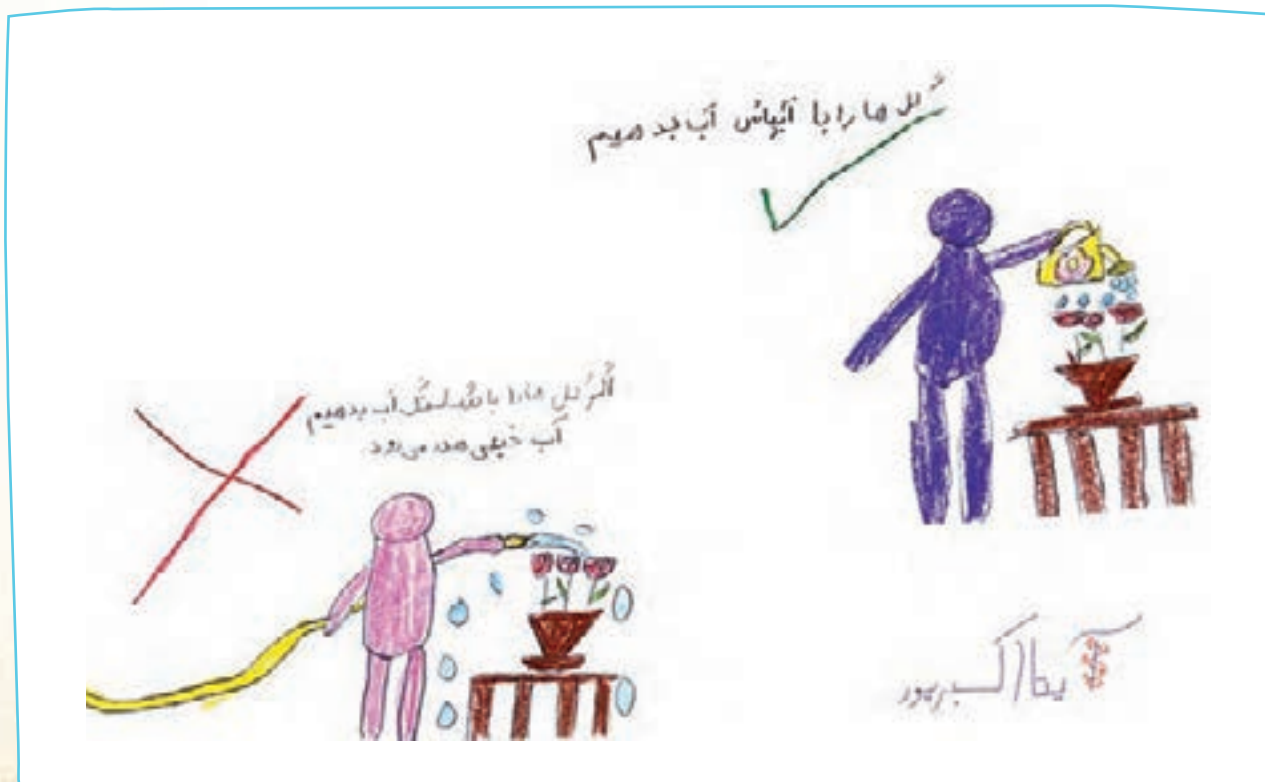
ما به هوای تمیز نیاز داریم تا سالم و شاداب بمانیم.

کدام یک به تمیزی هوا کمک می کند؟ آن را با رنگ آبی علامت بزنید.
کدام یک هوا را آلوده می کند؟ آن را با رنگ قرمز علامت بزنید.
درباره‌ی آن‌ها گفت‌وگو کنید.

این نقاشی را یک دانش آموز از این درس کشیده است. تو هم یکی از چیزهایی را که یاد گرفتی، روی کاغذ نقاشی کن.

۲۹ دی هر سال را روز ملی هوای پاک می نامند.

واژه ها
 هوا، دریاچه، آبشار، مصرف، آلوده، تمیز، پاک
 شما چه واژه های دیگری یاد گرفته اید؟

در این درس یاد گرفتم
...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

درس ۱ | درست استفاده کنیم دوباره استفاده کنیم

خانواده‌ی مریم و مهدی همراه با همسایه‌ها، میلاد امام زمان (عج) را جشن گرفتند. آن‌ها بعد از پایان جشن با هم دیگر وسایل را جمع کردند و حیاط و کوچه را تمیز کردند.

برای هر کدام از افرادی که در تصویر می‌بینی یک نام انتخاب کن و بگو که چه کار می‌کند.

اگر آن‌جا بودی در کدام کار کمک می‌کردی؟

به تصویر جشن دوباره نگاه کن و به پرسش‌های زیر پاسخ بده:

• با آبی که در لیوان‌ها مانده است، چه می‌کنند؟

• زمین را چگونه تمیز می‌کنند؟

• با غذایی که باقی مانده است، چه می‌کنند؟

هر تصویر چه کاری را نشان می‌دهد؟ کدام درست و کدام نادرست است؟ درباره‌ی آن‌ها گفت‌وگو کنید.

به نظر شما توی سطل زباله‌ی
کلاس چه چیزهایی هست؟

تراشهی
مداد

کاغذ

پوست
نارنگی

دستمال
کثیف

در سطل زباله‌ی کلاس شما چه چیزهایی هست؟
آیا همه‌ی زباله‌ها مثل هم هستند؟
با این زباله‌ها چه کارهایی می‌توان انجام داد؟

آموزگار گرامی از دستکش استفاده کنید و مراقب باشید تا دانش‌آموزان با زباله‌ها تماس نداشته باشند.

دانش‌آموزان کلاس برای مراقبت از محیط کارهای زیر را پیشنهاد دادند. شما هم بعد از گفت‌وگو با هم گروهی‌ها، در هر ردیف یکی اضافه کنید.

صرفه‌جویی در مصرف آب

من برای مسواک زدن از یک لیوان آب استفاده می‌کنم و شیر آب را باز نمی‌گذارم.

وقتی حمام می‌کنم آب را هدر نمی‌دهم و زود بیرون می‌آیم.

صرفه‌جویی در مصرف برق و گاز

وقتی سردم می‌شود، قبل از روشن کردن بخاری، لباس بافتنی می‌پوشم.

وقتی از اتاق بیرون می‌روم، چراغ را خاموش می‌کنم.

صرفه‌جویی در مصرف کاغذ

با برگه‌های سفید باقی‌مانده، دفترچه‌ی یادداشت درست می‌کنم.

از هر دو طرف برگه‌ی کاغذ استفاده می‌کنم.

شما با چه کارهایی به بهتر شدن محیط کمک می کنید؟

کفش هایم را در جا کفشی می گذارم.

روی زمین زباله نمی ریزم.

کتاب ها را در جای خودشان می گذارم.

همراه معلم در مدرسه بگردید. مکان های متفاوت را ببینید. برای بهتر شدن آن ها کارهایی پیشنهاد دهید. آن ها را در جدول زیر نقاشی کنید یا بنویسید.

پیشنهاد شما

مکان های مدرسه

کلاس

آبخوری

حیاط

سرویس بهداشتی

فرزاد و شاهین برای دیدن مادر بزرگ به خانه‌ی او رفتند.

غذای من تهاام شد. سیر شدم.
دست شما درد نکند.

فرزاد چرا به اندازه غذا
نکشیدی؟

سیر شدم. دیگر نمی‌توانم
بخورم.

سلام آرش جان. مهنون، نمی‌دانستم
می‌آیی. غذا تهاام شده است.

سلام مادر بزرگ. برایت چند
لامپ خریدم که لامپ‌های
سوخته را عوض کنم. چه بوی
عذس پلویی می‌آید!

درباره‌ی چیزی که از داستان فهمیدید با
هم گروهی‌ها گفت‌وگو کنید. به نظر شما
کدام یک کار خوبی انجام داد؟ چرا؟

دانش‌آموزان یک کلاس تصمیم گرفتند برای استفاده‌ی درست از چیزهایی که دارند کارهای زیر را انجام دهند.

لباس‌های خواهر بزرگ‌ترم را که
برایش کوچک است، می‌پوشم.

از مدادهایم تا جایی که می‌شود،
استفاده می‌کنم.

با قوطی‌های خالی، جامدادی
درست می‌کنم.

با خانواده‌ی خود مشورت کنید و بگویید برای استفاده‌ی بهتر و بیشتر از وسایل و چیزهایی که دارید، چه کارهایی می‌توانید انجام دهید.

واژه‌ها

زباله، صرفه‌جویی

شما چه واژه‌های دیگری یاد گرفته‌اید؟

در این درس یاد گرفتم

...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

دنیای گرم
و سرد ما

۱۲

درس

یوسف و مارال به همراه خانواده‌ی خود در این
خانه زندگی می‌کنند.

در این تصویر چه چیزهایی می‌بینید؟
چه چیزهایی گرم و چه چیزهایی سرد است؟
چه جاهایی گرم است؟

- خانه‌ی یوسف و مارال را دوباره ببینید و به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.
- آبِ توی لیوان گرم است یا سرد؟ از کجا حدس زدی؟
 - هوا گرم است یا سرد؟ از کجا حدس زدی؟
 - اگر لیوانِ آب برای مدت زیادی بیرون بماند، آبِ آن چه می‌شود؟

لهس کن و به پرسش‌های زیر پاسخ بده.

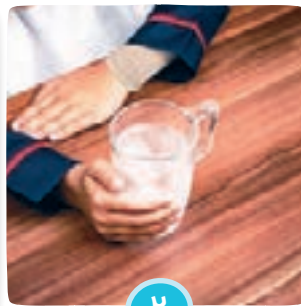
وسایل مورد نیاز: لیوانِ آبِ گرم، لیوانِ آبِ سرد، قاشق فلزی

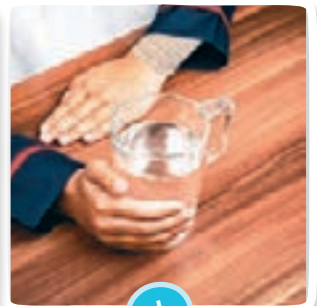
۴

۳

۲

۱

- ۱- دستت را به آرامی به لیوان آب گرم بزن. چه حسی داری؟
 - ۲- حالا لیوان آب سرد را لهس کن. چه حسی داری؟
- حدس بزن وقتی قاشق فلزی را در لیوان آب گرم بگذاریم، چه اتفاقی می‌افتد؟
- ۳- قاشق فلزی را داخل آب گرم بگذار. چند لحظه صبر کن.
 - ۴- حالا قاشق را لهس کن. چه تغییری کرد؟
- قاشق فلزی بعد از چند لحظه گرم شد یا سرد؟
- اگر قاشق فلزی را در آب سرد بگذاریم چه می‌شود؟

آموزگار گرامی در انجام مشاهد‌ها و آزمایش‌های این درس، مراقبت کنید تا خطری برای دانش‌آموزان پیش نیاید.

می‌خواهم یک وسیله‌ی مهم را به شما معرفی کنم. به این وسیله دماسنج می‌گوییم. به کمک آن می‌فهمیم که چیزها چقدر گرم هستند. وقتی چیزی گرم‌تر شود، خط رنگی در لوله بالاتر می‌رود.

دماسنج

به تصویر نگاه کن و بگو آب کدام لیوان گرم‌تر است؟

لیلا از معلم پرسید:
اگر در یک لیوان، آب گرم باشد پس از مدتی آب گرم‌تر می‌شود یا این که سرد می‌شود؟ گرمای آب کجا می‌رود؟
معلم به لیلا یک لیوان آب گرم داد و گفت: آزمایش کن و پاسخ را پیدا کن.

شما هم با انجام این آزمایش به پرسش لیلا پاسخ دهید.

یکی از دانش‌آموزان گفت: کاش می‌توانستم این آب را زودتر خنک کنم و آن را بنوشم.

آموزگار گرامی در این فعالیت دمای آب حدود ۴۵ درجه سلسیوس باشد. تجربه‌ی حس گرم بودن آب و لیوان از سوی دانش‌آموز کافی است.

با هم کاوش کنیم.
چگونه می‌توانیم آب گرم را سریع‌تر خنک کنیم؟
فکر کن و پیشنهاد خودت را نقاشی کن.

شکلی که کشیده‌ای را به هم گروهی‌هایت نشان بده. در گروه درباره‌ی شکل‌ها گفت‌وگو کنید. تصمیم بگیرید چه پیشنهادی را می‌خواهید آزمایش کنید. آن را نقاشی کن.

به چه وسیله‌هایی نیاز دارید؟ به کمک معلم آن‌ها را تهیه کنید.
با هم گروهی‌ها آزمایش کنید. آیا لیوان آب شما خنک شد؟

آموزگار گرامی دانش‌آموزان را هدایت کنید تا وسایل در دسترس و ساده را پیشنهاد دهند.

کار گروه‌های دیگر را ببینید. چگونه می‌توانید بفهمید که پیشنهاد کدام گروه آب را سریع‌تر خنک کرده است؟ درباره‌ی آن با هم گفت‌وگو کنید.

به کمک هم گروهی‌ها، مراحل کاری که انجام داده‌اید را روی یک کاغذ بکشید. یکی از شما آن را برای بقیه‌ی دانش‌آموزان کلاس توضیح دهد.

از کاری که انجام دادید چه یاد گرفتید؟ آن را بنویسید.

واژه‌ها

گرم، سرد، خنک، گرما، دماسنج، سریع
آزمایش، کاوش

شما چه واژه‌های دیگری یاد گرفته‌اید؟

در این درس یاد گرفتم

...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

درس ۱۳
آزمایش کنیم و
یاد بگیریم

آرمان و برادرش برای گردش به این بوستان آمده‌اند. آن‌ها آدم برفی می‌سازند.
چه لباس‌هایی پوشیده‌اند؟
اگر بخواهی به این بوستان بروی:
برای این که سردت نشود، چه کار می‌کنی؟

تصویر بوستان را دوباره ببینید و به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

اگر آرمان و برادرش دستکش نداشته باشند، چه می‌شود؟

رنگ لباس‌ها تیره است یا روشن؟

مردم چه لباس‌هایی پوشیده‌اند؟

چه چیزهایی گرما تولید می‌کنند؟

چه چیزهایی سرد هستند؟

چه چیزهایی گرم هستند؟

شما چه پرسش‌های دیگری درباره‌ی تصویر بوستان دارید؟

دانش‌آموزان یک کلاس پرسش‌های زیر را درباره‌ی تصویر بوستان پرسیدند.

معلم گفت: بیاید با هم چند آزمایش انجام دهیم تا پاسخ پرسش‌هایتان را پیدا کنید.

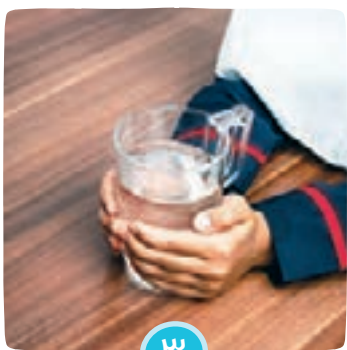
آموزگار گرامی در انجام مشاهده‌ها و آزمایش‌های این درس، دانش‌آموزان را همراهی و پشتیبانی کنید. برای هدایت آن‌ها پرسش‌های هدفمندی طرح کنید.

آزمایش ۱

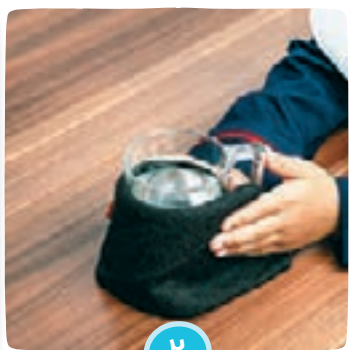
برای انجام این آزمایش به دو لیوان شیشه‌ای، آب گرم و پارچه‌ی پشمی نیاز داریم.

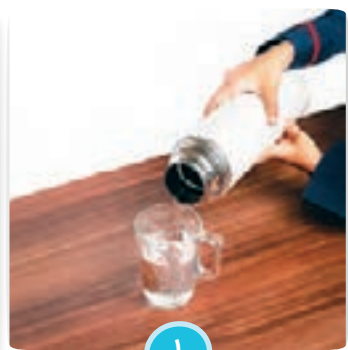
- ۱- به کمک معلم در دو لیوان به مقدار مساوی آب گرم بریزید.
- ۲- دور یکی از لیوان‌ها را با یک پارچه‌ی پشمی بپوشانید.
برای این کار می‌توانید از یک جوراب یا شال پشمی هم استفاده کنید.
پیش‌بینی می‌کنید پس از مدتی چه می‌شود؟
چند دقیقه صبر کنید. پارچه‌ی پشمی را از دور لیوان بردارید.
- ۳- به آرامی دست خود را دور هر لیوان بگذارید. چه تفاوتی حس می‌کنید؟
کدام لیوان هنوز گرم است؟ کدام لیوان سرد شده است؟
از این آزمایش چه نتیجه‌ای گرفتید؟

۳

۲

۱

آموزگار گرامی در انجام مشاهده‌ها و آزمایش‌های این درس، مراقبت کنید دانش‌آموزان آسیب نبینند. دمای آب بیش از ۵۰ درجه‌ی سلسیوس نباشد.

پس از انجام آزمایش ۱ درباره‌ی پرسش‌های زیر با هم کلاسی‌ها گفت‌وگو کنید:

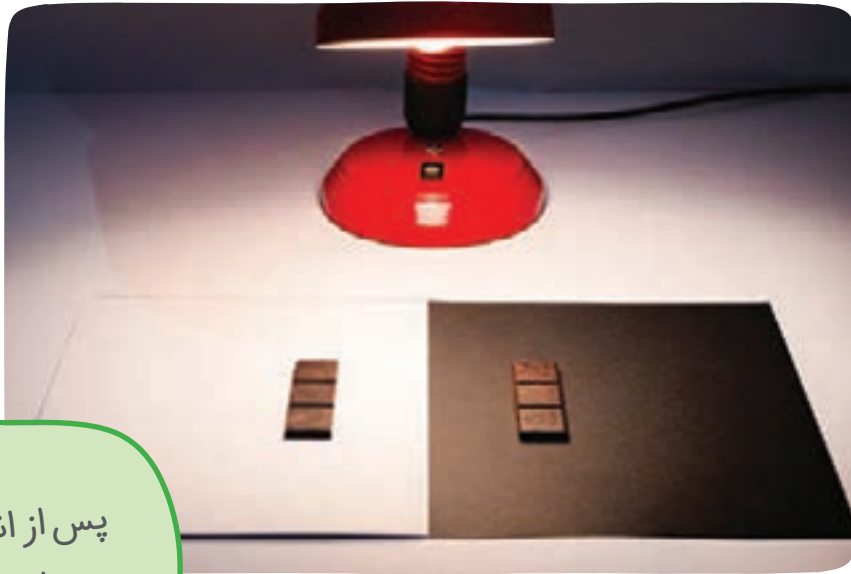
- پارچه‌ی پشمی چه تأثیری در این آزمایش داشت؟
- در هوای سرد برای گرم ماندن چه کاری باید انجام دهیم؟

آزمایش ۲

برای انجام این آزمایش به دو تکه‌ی هم‌اندازه از یک شکلات، مقوای سیاه و مقوای سفید نیاز داریم.

- ۱- روی میز زیر نور خورشید، یک مقوای سیاه و یک مقوای سفید بگذارید. اگر آفتاب نبود، می‌توانید از چراغ مطالعه یا لامپ پرنور استفاده کنید.
- ۲- شکلات را به دو تکه‌ی هم‌اندازه نصف کنید. هر تکه را روی یک مقوا بگذارید.
- ۳- پیش‌بینی می‌کنید پس از مدتی چه می‌شود؟
- ۴- چند دقیقه صبر کنید تا نور به شکلات‌ها بتابد.

پس از انجام آزمایش،
میز را تمیز کنید.

- ۵- چه تفاوتی در شکلات‌های بینی؟ کدام یک نرم‌تر شده است؟
- ۶- از این آزمایش چه نتیجه‌ای گرفتید؟

- پس از انجام آزمایش ۲ درباره‌ی پرسش‌های زیر با هم کلاسی‌ها گفت‌وگو کنید:
- آیا رنگ مقوا اثری در نتیجه‌ی آزمایش داشت؟
 - با توجه به نتیجه‌ی آزمایش به نظر شما در هوای گرم لباس چه رنگی بپوشیم؟

آزمایش ۳

برای انجام این آزمایش به دو لیوان شیشه‌ای، آب گرم و درپوش نیاز داریم.

۱- به کمک معلم در دو لیوان به مقدار مساوی آب گرم بریزید.

۲- روی یکی از لیوان‌ها را با درپوش بپوشانید.

حدود ۱۰ دقیقه صبر کنید. پیش‌بینی می‌کنید چه اتفاقی می‌افتد؟

۳- به آرامی دست خود را دور هر لیوان بگذارید. چه تفاوتی حس می‌کنید؟

کدام لیوان هنوز گرم است؟ کدام لیوان سرد شده است؟

از این آزمایش چه نتیجه‌ای گرفتید؟ درباره‌ی آن با هم کلاسی‌ها گفت‌وگو کنید.

۳

۲

۱

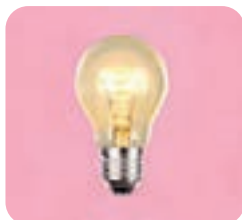
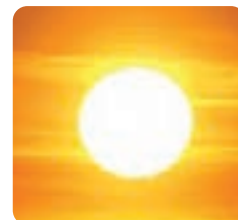
شما با دستتان گرمی و سردی لیوان‌ها را حس کردید. اگر بخواهیم این کار را دقیق انجام دهیم از دماسنج استفاده می‌کنیم.

یکی از دانش‌آموزان گفت: لیوانی که در آن باز بود، مثل خانه‌ای است که پنجره‌اش را باز گذاشته‌ایم.

آیا شما با او موافق هستید؟ دلیل شما چیست؟

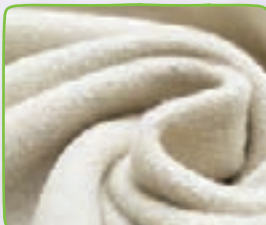

به تصویرها نگاه کنید. کدام‌ها گرما تولید می‌کنند؟

☐☐☐☐☐☐☐☐

اگر بخواهی چای داخل این لیوان گرم بهاند، کدام یک را انتخاب می کنی؟

پارچه‌ی پشمی سفید

پارچه‌ی نازک سیاه

پارچه‌ی نازک سفید

پارچه‌ی پشمی سیاه

اگر بخواهی چای مدت بیشتری گرم بهاند چه کار دیگری انجام می دهی؟ درباره‌ی آن گفت‌وگو کن.

با چیزهایی که در این درس یاد گرفته‌ای، برای ادامه‌ی جمله‌ی زیر یک داستان بساز و اگر دوست داری آن را نقاشی کن:
وقتی هوا سرد می شود...

واژه‌ها

آزمایش، پیش‌بینی، تولید
شما چه واژه‌های دیگری یاد گرفته‌اید؟

در این درس یاد گرفتم

...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

فصل

عرجاست و جو دندیم و بسازیم

درس ۱۴ با هم کاوش
کنیم

این تصویر دانش‌آموزان یک کلاس را در حال آماده شدن برای جشن نشان می‌دهد.

هر دانش‌آموز در حال انجام چه کاری است؟
چه وسایلی در تصویر می‌بینی؟ این وسایل چه تفاوت‌هایی با هم دارند؟

بعد از جشن معلم از دانش آموزان خواست تا وسایل را در دسته های متفاوتی قرار دهند.
محسن و هم گروهی هایش وسایل را در سه دسته قرار دادند:

علیرضا و هم گروهی هایش وسایل کلاس را در پنج دسته قرار دادند:

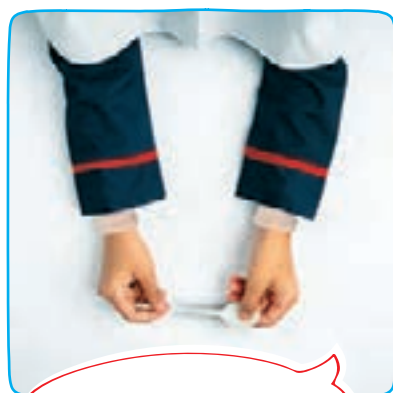
به نظر شما هر گروه بر چه اساسی وسایل را دسته‌بندی کرده است؟

گروه	بر اساس استفاده‌ای که از آن‌ها می‌کنیم.	بر اساس چیزی که از آن ساخته شده‌اند.
گروه محسن	☐	☐
گروه علیرضا	☐	☐

به طور گروهی وسایلی مانند چیزهایی که در تصویر زیر می‌بینی را به کلاس بیاورید.
هر وسیله از چه ساخته شده است؟

با هم گروهی‌ها گفت‌وگو کنید، وسایلی که آورده‌اید را بر اساس چیزی که از آن ساخته شده‌اند، دسته‌بندی کنید.
آنها را در چند دسته قرار دادید؟

آیا این قاشق هم پلاستیکی است؟

به نظرم سیم هم مانند قاشق، فلزی است.

دسته‌هایی که درست کرده‌اید را مرتب روی میز قرار دهید.
در کلاس بگردید. دو وسیله‌ی دیگر را انتخاب کنید. آنها را در کدام دسته قرار می‌دهید؟

برای روز بعد، هر کدام یک وسیله‌ی ساده و بی‌خطر را با اجازه‌ی بزرگ‌ترها از خانه بیاورید و آن را در دسته‌ی مناسب بگذارید.
دسته‌هایی که درست کرده‌اید را به گروه‌های دیگر نهایش دهید. آیا شبیه هم هستند؟

با هم گروهی‌های خود گفت‌وگو کنید و به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:

چرا پنجره‌ها را از سنگ نمی‌سازند؟ ❀

چرا قاشق‌ها را از کره نمی‌سازند؟ ❀

چرا میخ‌ها را از پلاستیک نمی‌سازند؟ ❀

چرا پتوها را از فلز نمی‌سازند؟ ❀

از این گفت‌وگو چه چیزی یاد گرفتید؟ آن را در یک جمله به معلم بگویید.

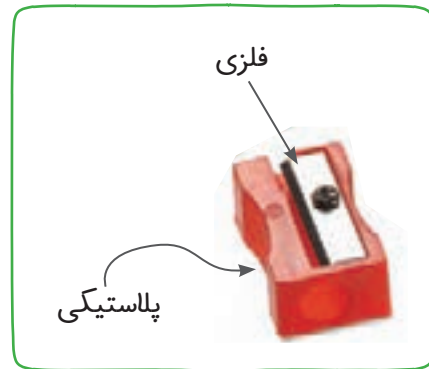
در مدرسه وسایلی انتخاب کنید و برای آن‌ها جدول را به کمک هم گروهی‌ها کامل کنید.

وسيله	از چه ساخته شده است؟	چه چیز دیگری برای ساختن آن مناسب است؟	چه چیزی برای ساختن آن نامناسب است؟
صندلی	چوب	فلز، پلاستیک	کاغذ
قاشق	فلز	پلاستیک، چوب	کره
.....			
.....			
.....			
.....			

کاغذ برای ساختن چه وسیله‌ای مناسب نیست؟
آن را نقاشی کن. چرا این طور فکر می‌کنی؟

کاغذ برای ساختن چه وسیله‌ای مناسب است؟
آن را نقاشی کن. چرا این طور فکر می‌کنی؟

بعضی وسایل از چند چیز ساخته شده‌اند.

شما چه وسایلی می‌شناسید که از چیزهای متفاوتی ساخته شده‌اند؟

در هر تصویر چه می‌بینید؟ چه شباهتی با هم دارند؟ از چه ساخته شده‌اند؟
درباره‌ی آن در کلاس گفت‌وگو کنید.

معلم قطعه‌های خانه‌سازی را در اختیار شما قرار می‌دهد. به طور گروهی با استفاده از آن‌ها چیزهای متفاوتی بسازید. دست‌سازه‌ها را به نمایش بگذارید.

همراه خانواده با استفاده از چیزی مانند چوب بستنی، دو کاردستی متفاوت درست کن.

وسیله‌ای در یک کیسه در دست معلم شهاپنهان شده است. با کمک راهنمایی‌های زیر و با پرسیدن سؤال حدس بزنید که چیست.

آیا درست حدس زدید؟

وسیله‌ای است که شما از آن زیاد استفاده می‌کنید.

همین الان روی میز یا در کیف شما هست.

بدون آن انجام تکالیف سخت می‌شود.

این وسیله از چند چیز متفاوت درست شده است.

وسیله‌ی پنهان شده در کیسه را مشاهده کنید. یک نقاشی دقیق از آن بکشید که همه قسمت‌هایش را نشان دهد.

نقاشی هم کلاسی ها را ببینید و اگر لازم بود نقاشی خود را اصلاح کنید.
به نظر شما با چیزهای دیگری می توان آن وسیله را ساخت؟ چه دلیلی دارید؟ با هم کلاسی ها گفت و گو کنید.

همراه خانواده در خانه بگردید و وسایلی پیدا کنید که:

پلاستیکی و فلزی باشد.	چوبی و پارچه ای باشد.	شیشه ای و فلزی باشد.

نام وسیله را در جدول بنویسید یا شکل آن را بکشید.

واژه ها

وسيله، فلزی، شیشه ای، چوبی، پلاستیکی
شما چه واژه های دیگری یاد گرفته اید؟

در این درس یاد گرفتم

...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

درس ۱۵ با هم بسازیم

دانش‌آموزان برای نه‌ای‌شگاه پای‌ان سال، در حال ساختن دست‌سازه‌ه‌ست‌ند.
به نظر ش‌ها هر دانش‌آموز در حال انجام چه کاری است؟
کدام وسیله را می‌شناسی؟ آیا می‌دانی برای انجام چه کاری مناسب است؟

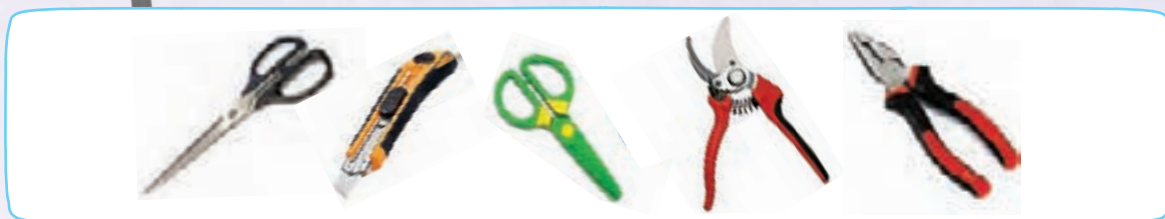
برای خودت یک آویز اسم درست کن تا کسانی که به نهائشگاه می آیند، تورا بشناسند.

شما هم مانند سحر برای خودتان یک آویز اسم بسازید. یک مقوا را ببرید. می توانید از مقوای جعبه ها استفاده کنید.

بریدن مقوا با کدام وسیله برای شما مناسب است؟

نام خود را روی مقوا بنویسید. برای این که آن را از گردنتان آویزان کنید چه می کنید؟ به نظر شما سوراخ کردن مقوا با کدام وسیله مناسب تر است؟ به کمک معلم وسایل زیر را امتحان کنید. وسیله ی مناسب را پیدا کنید.

می توانی با گِل مجسمه سازی یا گِل سفال، برای آویز اسمت، بند درست کنی. برای این کار اول دانه های گلی درست کن.

حالا دانه‌های گلی را سوراخ کن تا نخ را از آن‌ها رد کنی. دانه‌ها را با کدام یک از وسایل زیر سوراخ می‌کنی؟

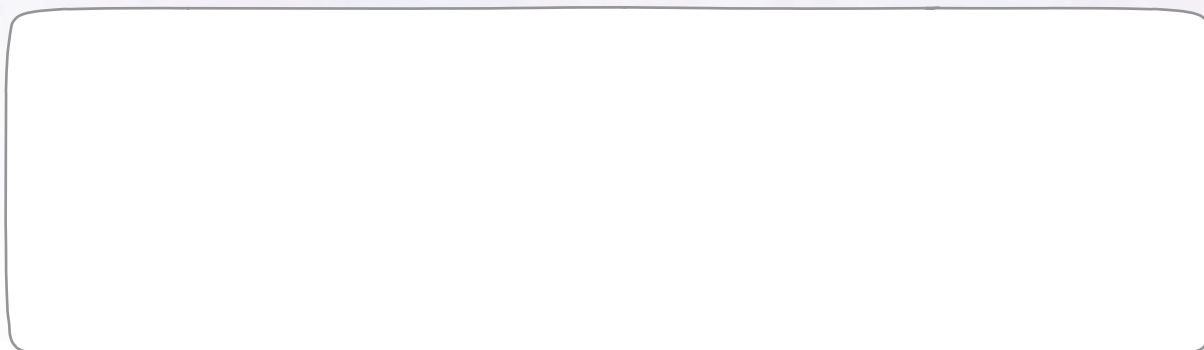

با هم کاوش کنیم.

وسیله‌ای بسازید که مانند قایق روی آب بماند. برای این کار ابتدا به تنهایی شکل ساده‌ای از آن وسیله نقاشی کنید.

شکلی که کشیده‌ای را به هم گروهی‌هایت نشان بده و درباره‌ی آن با هم گفت‌وگو کنید. با هم تصمیم بگیرید وسیله‌ای که می‌سازید چه شکلی باشد. آن را نقاشی کنید.

به طور گروهی تصمیم بگیرید که وسیله را با چه چیزی بسازید.

با هم دیگر آزمایش کنیم تا ببینیم که چه چیزی روی آب می ماند.

اگر هر یک از چیزهای زیر را در ظرف پر از آب رها کنید، چه اتفاقی می افتد؟ روی آب می ماند یا به کف ظرف می رود؟

برای انجام آزمایش تعدادی از آن ها را تهیه کنید.
قبل از انجام آزمایش حدس خود را در جدول نشان دهید.
آزمایش را انجام دهید و نتیجه را در جدول وارد کنید.

نتیجه ی مشاهده

غرق می شود. یا روی آب می ماند.

حدس

غرق می شود؟ یا روی آب می ماند؟

کدام را می خواهید آزمایش کنید؟

احسان و هم گروهی هایش یک قایق کاغذی ساختند. قایق کاغذی روی آب ماند، اما آب آن را خیس کرد و خراب شد. چه پیشنهادهایی برای آن‌ها دارید تا قایق کاغذی خیس نشود؟ درباره‌ی آن گفت‌وگو کنید. آن‌ها تصمیم گرفتند با چیزهایی که شبیه کاغذ هستند، آزمایش کنند تا مشکل حل شود.

کارتن مقوایی

کاغذ رنگی معمولی

کاغذ روغنی

مقوای کار دستی

شما هم آزمایش کنید تا ببینید کدام یک برای ساختن قایق مناسب است. سپس یک قایق به شکل دلخواه درست کنید.

همراه خانواده آزمایش کنید تا ببینید کدام میوه روی آب می‌ماند. قبل از انجام آزمایش، حدس بزنید که میوه روی آب می‌ماند یا غرق می‌شود؟

همراه خانواده قایقی بساز که روی آب بهاند و بتواند مثلاً یک پاک‌کن را هم روی خود نگه دارد و غرق نشود. نقاشی آن را روی کاغذ بکشید و به کلاس ببرید.

دانش‌آموزان نقاشی خود را به کلاس آوردند. معلم از آن‌ها خواست تا ببینند که نقاشی‌هایشان با استفاده از آهن‌ربا به کدام یک از وسیله‌های زیر می‌چسبند.

حذس می‌زنید کدام یک از وسایل زیر به آهن‌ربا می‌چسبد؟ با استفاده از آهن‌ربا درستی حدستان را بررسی کنید.

همراه با بزرگ‌ترها در خانه چیزهایی پیدا کن که به آهن‌ربا می‌چسبند.

واژه‌ها

کاوش، آهن‌ربا، غرق، دست‌سازه، مشاهده
شما چه واژه‌های دیگری یاد گرفته‌اید؟

در این درس یاد گرفتم

...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

فصل لا تغیر می ندیم

درس ۱۶ من بزرگ می‌شوم

وقتی دو ساله بودم نمی‌توانستم...

شما از زمان تولد تا الان چه تغییری کرده‌اید؟ آیا کفش‌هایی که در سال‌های گذشته می‌پوشیدید، الان اندازه هستند؟ چه کارهایی می‌توانید انجام دهید که قبلاً نمی‌توانستید؟

این پیراهن برایم کوچک است.

چگونه بدانم که از نوزادی تا الان رشد و تغییر کرده‌ام؟

این فیلم اولین روز راه رفتنت است.

بیا عکس‌هایت را با هم ببینیم.

وقتی ۵ سالت بود قدت به
دستگیره‌ی در نمی‌رسید.

این لباس را وقتی دو ساله بودی برایت بافتم.

تو هم با کمک خانواده، چیزهایی پیدا کن که رشد و تغییرات را نشان می‌دهند.
درباره‌ی آن‌ها در کلاس گفت‌وگو کن.

وقتی دو ساله بودم به توت‌فرنگی

می‌گفتم توف‌توف‌که

آیا تا پایان کلاس سوم بزرگ‌تر می‌شوم؟

پایان کلاس سوم

حالا

قد این کودک چه تغییری کرده است؟

پای این کودک چه تغییری کرده است؟

شما هم این کار را انجام دهید تا بدانید اندازه‌ی قد و پای شما چه تغییری می‌کند.

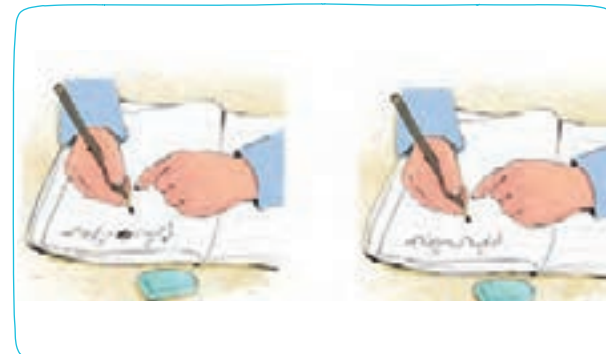
برای این که بدانی چقدر بلندتر شده‌ای چه پیشنهادهایی داری؟ درباره‌ی آن‌ها در کلاس گفت‌وگو کن.

از این تصویرها چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟ درباره‌ی آن گفت‌وگو کنید.

به نظرت تا پایان کلاس اول چه کارهایی را بهتر انجام می‌دهی؟ درباره‌ی راه‌های بهتر انجام دادن آن‌ها با خانواده گفت‌وگو کن.

کدام تصویر برای گذشته است؟ چرا؟ درباره‌ی آن‌ها با هم کلاسی‌ها گفت‌وگو کنید.

فکر می‌کنی وقتی ده ساله شدی، نسبت به الان چه تغییری کرده باشی؟ درباره‌ی آن با خانواده گفت‌وگو کن. از آن‌ها بخواه صدایت را ضبط کنند. وقتی ده ساله شدی به آن گوش کن تا بدانی آیا درست فکر کرده‌ای؟

واژه‌ها

تغییر، رشد، اندازه

شما چه واژه‌های دیگری یاد گرفته‌اید؟

در این درس یاد گرفتم

...

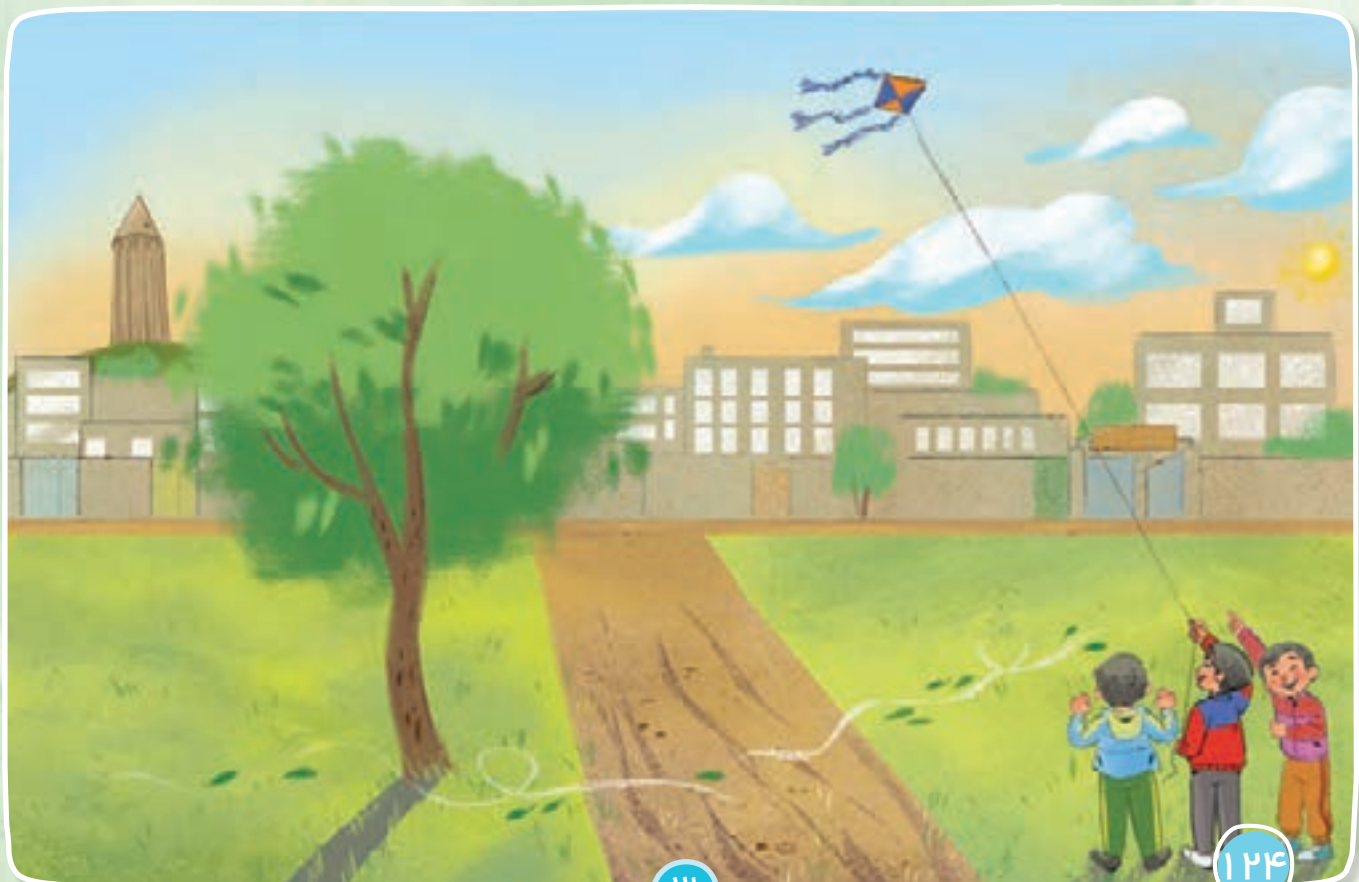
این درس را چقدر دوست داشتم؟

درس ۱۷ تغییرها را پیدا کن

۱

۳

۱۲۴

امین هر روز از این جا می گذرد. او
به اطرافش خوب نگاه می کند. به
آفتاب و سایه، به آسمان و زمین...

۲

کدام تصویر روز و کدام شب را نشان می دهد؟
چرا این طور فکر می کنی؟
در باره تفاوت ها و شباهت های تصویرها گفت و گو کنید.

۱۲۵

۴

به تصویرهای ۱ تا ۴ دوباره نگاه کنید. هر تصویر چه زمانی را نشان می‌دهد؟ شماره‌ی هر تصویر را در خانه‌ی مربوط به آن بنویسید.

شب

عصر

ظهر

صبح

سؤال‌هایی بسازید که با مشاهده‌ی تصویرهای ۱ تا ۴ بتوانید به آن‌ها پاسخ دهید.

در کدام تصویر خورشید در آسمان دیده نمی‌شود؟

امین در صبح چه کار می‌کند؟

در کدام تصویر باد می‌وزد؟

.....

.....

.....

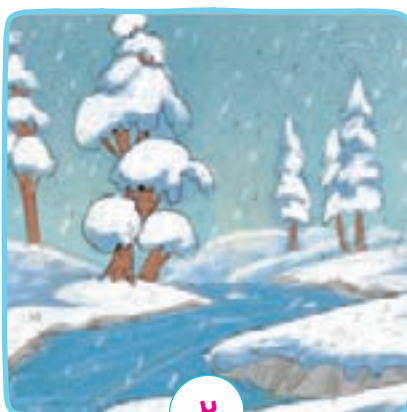
به نظر شما هر کار برای چه زمانی مناسب است؟ درباره‌ی آن گفت‌وگو کنید.

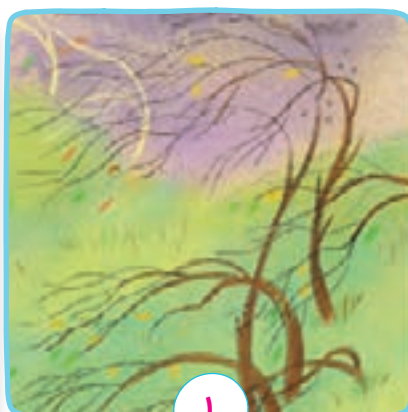
از پنجره بیرون را نگاه کن. آب و هوا در جایی که هستید به کدام تصویر شبیه است؟

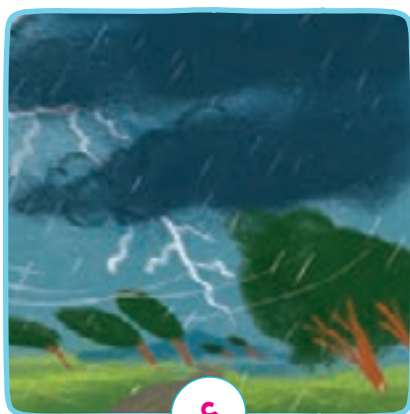
۳

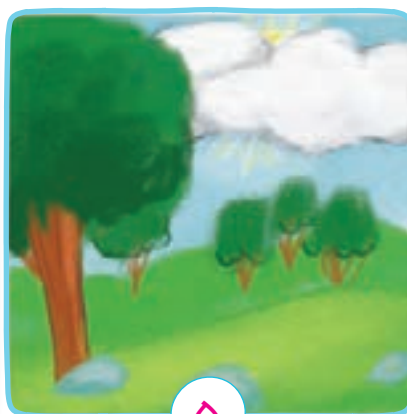
۲

۱

۶

۵

۴

هر تصویر چه آب و هوایی را نشان می دهد؟ شماره ی آن را بنویسید.

طوفانی

بادی

برفی

بارانی

ابری

آفتابی

تقویم آب وهوا درست کن.
هر روز صبح آب وهوا را مشاهده کن و آن را در جدول زیر علامت بزن.

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
						
						
						
						

ستاره و دوستانش هر روز صبح به مدت یک هفته آب وهوا را مشاهده و نقاشی کردند.

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
						

به نظر شما ستاره و دوستانش در هر روز از کدام یک از وسایل زیر استفاده کردند؟

فاطمه و مادرش می‌خواستند برای تفریح به بوستان بروند. فاطمه به آسمان نگاه کرد و به مادرش گفت: ممکن است باران ببارد. به نظر شما آسمان شبیه کدام یک از تصویرهای زیر بود؟ چرا؟

پیشنهاد می‌دهید فاطمه و مادرش چه وسایلی با خود ببرند؟ فاطمه از مادرش پرسید اگر هوای جمعه بارانی باشد، به کوه می‌رویم؟ چگونه بفهمیم که جمعه باران می‌بارد یا نه؟ به نظر شما فاطمه و خانواده‌اش چگونه می‌توانند از وضع آب و هوا در روز جمعه با خبر شوند؟

هواشناس‌ها با استفاده از ابزارها و روش‌های متفاوت، وضعیت آب و هوا را پیش‌بینی می‌کنند.

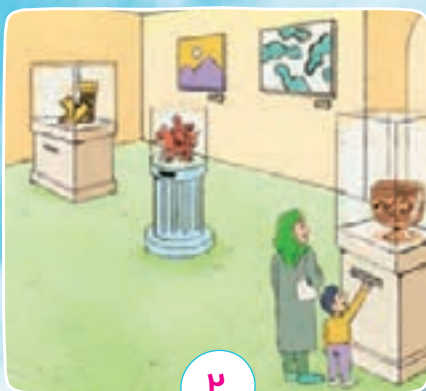
می‌خواهید همراه خانواده به شهر دیگری سفر کنید. شما سه روز در آن شهر می‌مانید.
تصویر زیر آب‌وهوای آن شهر را نشان می‌دهد.

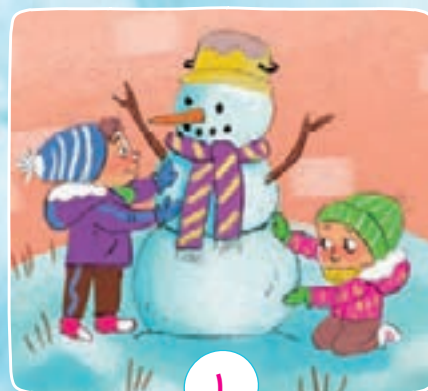
با توجه به وضعیت آب‌وهوا برای این سفر خانوادگی، برنامه‌ریزی کنید.
شما می‌خواهید هر روز یکی از این کارها را انجام دهید. هر کار را در کدام روز انجام
می‌دهید؟ شماره‌ی آن را زیر هر روز بنویسید.

تفریح در فضای سبز

بازدید از موزه

برف بازی

با توجه به وضعیت آب و هوای هر روز، کدام‌ها را با خود می‌برید؟ زیر آن‌ها خط بکشید.
چه لباس‌ها و وسایل دیگری نیاز دارید؟

اگر دوست داری با استفاده از چیزهایی مانند وسایل زیر نقاب آفتاب گیر بساز.

واژه‌ها

صبح، ظهر، عصر، شب، آب و هوا، برنامه‌ریزی،
آفتابی، بارانی، ابری، برفی، بادی، طوفانی
شما چه واژه‌های دیگری یاد گرفته‌اید؟

در این درس یاد گرفتم
...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

۱

درس ۱۸ یک سال رنگارنگ

۳

میشید و هم کلاسی‌هایش به دیدن یک نهایشگاه
عکس درباره‌ی فصل‌های سال رفتند. در نهایشگاه
تابلوهایی از بهار، تابستان، پاییز و زمستان را دیدند.

دانش‌آموزان کلاس درباره‌ی تصویرهای نهایشگاه، این نظرها را داده‌اند. با کدام موافق هستید؟ در کلاس گفت‌وگو کنید.

- تصویر شماره‌ی ۲ تابستان است، زیرا گنجشک در آب بازی می‌کند.
- تصویر شماره‌ی ۳ بهار است، زیرا برگ‌ها زرد و نارنجی هستند.
- تصویر شماره‌ی ۴ زمستان است، زیرا پروانه‌ای نیست.
- تصویر شماره‌ی ۱ پاییز است، زیرا در آسمان ابر می‌بینیم.

با توجه به تابلوهای نهایشگاه، شماره‌ی هر فصل را بنویسید.

پاییز بهار زمستان تابستان

دوباره به تصویرها نگاه کنید و به طور گروهی به این پرسش‌ها پاسخ دهید.

- در چه فصلی برف روی قله‌ی کوه است؟
- برگ‌ها در کدام فصل زرد هستند؟
- رنگ و اندازه‌ی برگ‌های درخت در یک سال چه تغییری می‌کند؟
- در کدام فصل‌ها جانوران بیشتری هست؟
- خرگوش در کدام فصل غذای کمتری دارد؟

شما هم به طور گروهی درباره‌ی تصویر مربوط به هر فصل پرسش بسازید و از گروه دیگر بخواهید که به آن‌ها پاسخ دهند.

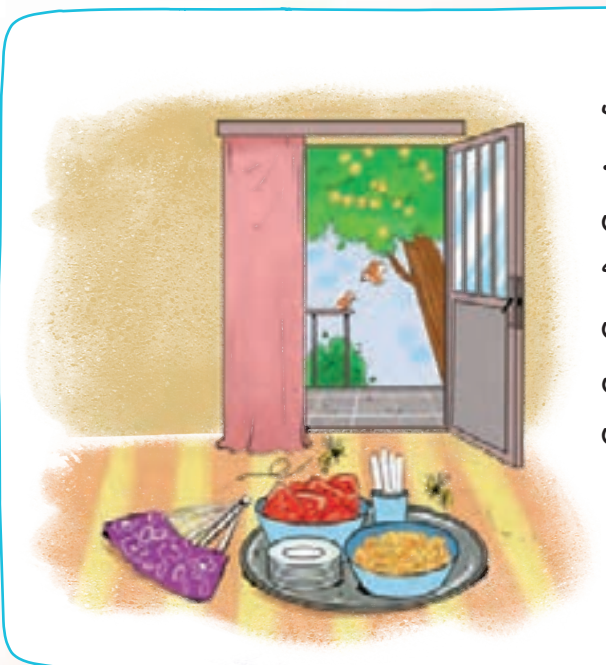
دوست دارید کدام تفریح را در تابستان انجام دهید؟ در هر گروه به تعداد افرادی که هر تفریح را دوست دارند، خانه‌ها را رنگ کنید.

من همیشه هستم و می‌خواهم درباره‌ی چهار فصل شهرم برای شما صحبت کنم.

بهار را با چیدن سفره‌ی هفت‌سین و عیددیدنی آغاز می‌کنیم. حیاط‌خانه‌ی ما پر از صدای پرنده‌ها می‌شود. درخت‌های زردآلو پر از گل می‌شوند که به آن‌ها شکوفه می‌گویند. گنجشک‌ها روی شاخه‌های درخت لانه می‌سازند. زنبورهای عسل و پروانه‌ها روی شکوفه‌ها می‌نشینند. هوا خنک است و گاهی باران می‌بارد.

هوا در تابستان گرم است و ما هندوانه‌ی خنک می‌خوریم. روزها طولانی و شب‌ها کوتاه است. زردآلوه‌ها شیرین شده‌اند. مادرم با آن‌ها برگه‌ی زردآلو درست می‌کند. گربه‌ها بیشتر روز را در سایه استراحت می‌کنند. زنبورها و پروانه‌ها دور میوه‌های شیرین پرواز می‌کنند. گاهی من و خواهرم بادبزن درست می‌کنیم. ما در این فصل فرصت بیشتری برای بازی، تفریح و سفر داریم.

هوا در پاییز کم کم سرد می شود و گاهی باران می بارد. لباس گرم می پوشیم تا سردمان نشود. حیاط خانه پر از برگ های زرد و نارنجی می شود. من با آن ها کاردستی می سازم. پروانه ها و زنبورها را کمتر می بینیم. در این فصل به مدرسه می رویم و دوستان جدیدی پیدا می کنیم. در زنگ تفریح با هم برگه ی زردآلو می خوریم. آخرین شب این فصل، یلدا نام دارد. ما در این شب، آمدن زمستان را جشن می گیریم.

در زمستان هوا خیلی سرد است. بعضی روزها باران و بعضی روزها برف می بارد. روزها کوتاه و شب ها طولانی است. شاخه های درخت ها، برگ ندارند. گنجشک ها در سرما دور هم جمع می شوند و پره های خود را پُف می کنند. وقتی برف می بارد، خوشحال می شویم. با دوستانمان برف بازی می کنیم و آدم برفی می سازیم. شب ها دور کرسی جمع می شویم و از مادر بزرگ می خواهیم که برایمان قصه بگوید.

یک فصل را انتخاب کن. از بزرگ ترها درباره ی آن فصل بپرس و در کلاس بگو.

این عکس‌ها برگ‌های یک درخت را در چهار فصل نشان می‌دهند. به نظر شما هر برگ مربوط به کدام فصل است؟ چه شباهتی با هم دارند؟ چه تفاوتی با هم دارند؟

به نظر شما هر لباس یا وسیله مناسب کدام فصل است؟

همراه خانواده یک کاردستی درباره‌ی یک فصل درست کنید.

واژه‌ها

فصل، بهار، تابستان، پاییز، زمستان
شکوفه، لانه

شما چه واژه‌های دیگری یاد گرفته‌اید؟

در این درس یاد گرفتم

...

این درس را چقدر دوست داشتم؟

